Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the ima-ges to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

N:R 24 (1015) TORSDAGEN DEN 14 JUNI 1906. 19:DE ÅRG.

IDUN

ILLUSTRERAD TIDNING FÖR KVINNAN OCH HEMMET

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG.

KRONPRINSEN OCH PRINS CARL SAMT KRONPRINSENS HUSARREGEMENTES OFFICERARE VID MÖTET MED DEN TYSKA OFFICERSDEPUTATIONEN FRÅN GRENADIER REGIMENT ZU PFERDE FREIHERR VON DERFFLINGEN N:R 3. HOFFOTOGRAF C. V. ROIKJER FOTO. 1. KRONPRINSEN. 2. PRINS CARL. 3. ÖFVERSTELÖJTNANT VON HEUDUCK. 4. ÖFVERSTE VON PLATEN. 5. ÖFVERSTELÖJTNANT BARON THOTT. 6. MAJOR BARON CEDERSTRÖM.

EN TYSK OFFICERSUPPVAKTNING FÖR KRONPRINSEN.

EN OFFICERSDEPUTATION från tyska dragonregementet Grenadier Regiment zu Pferde Freiherr von Derfflingen n:r 3 har nyligen i Malmö uppvaktat kronprinsen under det hästutställningen där pågick.

Deputationen utgjordes af följande 12 officerare:

Regementschefen öfverstelöjtnant von Heuduck, major von Glasenapp, ryttmästarne von Barnekow, Freiherr von Bernewitz och Herwarth von Bittenfeld, löjtnanterna von Gagern och von Röder, underlöjtnanterna von Knobelsdorff-Brenkenhoff, von Korn, von Brockhusen, Freiherr von Schlotheim och von Neufville.

Kronprinsen är sedan 1884 hederschef för det nämnda tyska dragonregementet, hvilket på grund däraf länge haft kamratliga förbindelser med Kronprinsens husarregemente i Malmö.

Den ståtliga gruppbild vi här meddela af deputationen och dess svenska officerskamrater vid Kronprinsens husarregemente, hvars öfverste, kronprinsen, och tre främste befälhafvare, öfverste och chef baron von Platen, öfverstelöjtnant baron Thott och major baron Cederström, finnas särskildt angifna å bilden, är tagen framför regementets byggnad.

PAUL NILSSON OCH NÅGRA ORD OM DEN MILITÄRA KYRKOORDNINGEN.

DET ÄR nu flere år sedan vännerna af Paul Nilssons unga diktning hade glädjen se honom hemföra Svenska Akademiens mindre guldmedalj för sin historiska dikt "Den utskrifne", en målande kulturbild från Sveriges stormaktstid, som senare, med någon förändring under namnet "Ryttarns Matts", utkom från trycket.

Därur har hämtats hans präktiga Västgötasång, hvilken vi återfinna i "Samfundets för unison sång" nyutkomna samling "Sjung, svenska folk!" I denna möter oss också hans hurtiga "Skyttevisa".

I dessa dagar har uppmärksamheten dessutom fästs vid hans namn såsom en af de tvänne pristagarne vid den stora täfling, som af en göteborgsmecenat utlysts för skapandet af en bohuslänsk nationssång. Friskhet, kraft och svenskt kynne böljar emot oss i denna "Bohuslänningars sång", lockande för en tonsättare, värmande för en sångare.

Många alster af skild natur hafva under de senaste åren flutit ur Paul Nilssons penna: sagor, reseskildringar, dikter — hvaribland den lilla samlingen "Från solsidan", hvilken utkom julen 1904 och då anmäldes af Iduns litteraturkritiker — och psalmer. Som psalmdiktare hur han fått de rätta greppen i sin lyras strängar. "Äkta psalmton är där," säger om dem en kännare (professor Q. i "Kult och konst"). Också ha flere af dem funnit plats i det tillägg till svenska psalmboken, som med statsbidrag just nu är under tryckning.

Skaldelyckan att blifva *sjungen* kommer alltså att förunnas Paul Nilsson, och den lyckan ligger honom för visso varmt om hjärtat, ty kärlek till och arbete för sångens höjande i kyrkan och bland folket har varit ett ingripande drag i hans lif. Det var nämligen som sångledare han allra först gjorde sig känd.

I den gamla vördnadsvärda stiftstaden på västgötaslätten väckte det icke ringa undran och nyfikenhet, då en vårdag i midten af 90-talet platstidningen meddelade, att "Levenekören" därsammastädes skulle hålla "sångföredrag", som man helt blygsamt kallade det. En kör af idel musikaliskt oskolad allmoge, omkring 130 röster, män, kvinnor, barn — hvad månde detta blifva?

Kören kom, enkel och anspråkslös till det yttre, men full af brinnande ifver och intresse och slutande inom sig många klangsköna röster, *svenska* röster, samt sammanhållen och eldad af en anförare, som inlagt hela sitt friska, hurtiga mod och sin varma entusiasm i bildandet och utvecklingen af densamma.

En åhörare vid denna Levenekörens första konsert i Skara, själf sångledare å annat område, har för den, som skrifver dessa rader, be-

rättat, hur hans ringaktande undran under aftonens lopp byttes i förundran, djup rörelse och beundran. Och denna sista känsla gällde icke minst den unge anföraren, som från sin plats tände och elektriserade lika mycket publiken som sångarne.

Denna konsert följdes af flere, hvarvid på det vackraste sätt visade sig hvad hänförelse och viljekraft i förening kunna åstadkomma, liksom ock då materialet är tacksamt.

"I ären ett musikaliskt folk," yttrade kejsar Wilhelm till pastor Nilsson, då han mottog körens hyllning vid ett af sina besök i Sverige. Det var på en af kung Oscars jaktfärder till Hunneberg. Båda monarkerna åtföljdes och det kungl. kejserliga extratåget fick göra ett uppehåll vid Håkantorps station. Levenekören var där, den gången "200 stämmor stark", som den något öfverraskande notisen i en tidning lydde. Och de tvåhundra stämmorna sjöngo med klang först svenska kungssången och sedan "Die Wacht am Rhein", ett profstycke på vårt svenska folks kända språksinne, som lär haft sin rätt humoristiska förhistoria för såväl lärare som elever.

Meningen var att låta denna enastående kör höra sig äfven i hufvudstaden, något som säkerligen skulle mötts af lifligt intresse, ej minst från verkliga musicis sida, men omständigheter tillstötte, hvilka omintetgjorde tanken.

Pastor Nilsson lämnade slättbygden och trädde in i eget tjäll i den historiska Gudhemstrakten, på den bergplatå, där man ser Hornborgasjön glittra bortom aflägsen furuskog och Billingen "böja sig sakta ner att kyssa sjöfrun på handen". Sången öfvergaf han dock ej, ty utom det intresse han äfven i sin nya verkningskrets ägnade församlingssången, fick han med sin unga, ovanligt musikaliskt begåfvade maka sången i innerligaste mening bofast i hemmet. Hur varmt minnet af Levenetiden och hans nu skingrade sångarskara bor i hans minne, därom vittnar emellertid det lilla känsliga poemet "Idealism" i "Soldikterna".

Snart efter flyttningen till Gudhem blef N. utnämnd till regementspastor och hans lif tog härigenom en ny riktning.

Efter att hafva erhållit svenska statens resestipendium utreste han hösten 1904 för att studera den militära kyrkoordningen i Tyskland och Schweiz. Under denna resa, som varade omkring två månader, besöktes Metz, Karlsruhe, Zürich — en afstickare till det gamla Rom och Venedig kunde *skalden* ej förneka sig, då han var så nära — Leipzig, där Gustaf-Adolfs-festen just firades och han kom i tillfälle att aktivt deltaga, Halle, Jüterbog samt, som afslutning, Berlin. Han kom härunder i beröring med många af Tysklands främste och initiativkraftigaste militärpräster, bland hvilka en af de stora dagarnes män från Bismarcks och Moltkes skola, h. exc. Feldpropst Richter i Berlin gjorde det mäktigaste intrycket. Dennes anvisningar är det också, som ligga till grund för det utkast till militärkyrkoordning för svenska armén, hvilket afslutar regementspastor Nilssons i år utkomna och till myndigheterna öfverlämnade broschyr: "Iakttagelser angående militärkyrkoväsendet i Tyskland och Schweiz". I detta intressanta lilla arbete skildras äfven på ett synnerligen liffullt sätt "Die Vereidung" (rekryternas afläggande af trohetsed), en stor kyrkmilitärisk högtidlighet, där den svenske pastorn återsåg kejsar Wilhelm. Det var det sista af resans många minnen.

Regementspastor N. har anmodats att vid den allmänna svenska prästkonferensen, som sammanträder i Stockholm i sept. inleda frågan: "Hvad kan och bör göras för att i samband med den nya härordningen bereda våra soldater en tillfredsställande andlig vård?" Ämnet är af vikt. I och med den nya härordningens införande kräfves äfven ombildning af regementspastorsinstitutionen, så framt denna skall kunna vara de unge värnpliktige till det stöd, som föräldrar äga rätt att fordra för sina söner, när de sända dem från hemmet till lägerplatsen, och våra ynglingar hafva rätt att säga till landets fäder: "Kläd oss, väpna oss, öfva oss i vapnens bruk, men gif oss ock män, som lära oss dö, dö offervilligt och trosfrimodigt för vårt fosterland." Skola vi se landets ungdom ryckas från hemmens skyddande hägn och kastas in bland alla de moraliska farorna i kaserner, där högröstade ligapojkar vilja taga ledningen och predika fosterlandslöshet och försvarsnihilism, utan att göra något därvid? Den religiösa tro, sedliga känsla och fosterländska fläkt, som ännu bor i många hjärtan, måste värmas och detta sker framför allt genom ett verksamt gudstjänstlif, men också genom fälthögskolor, föreläsningar och soldathem, så att på nytt kring vår armé kan slås Gustaf II Adolfs starka bälte: "Gud med oss".

REGEMENTSPASTOR PAUL NILSSON.
L. ERICSON FOTO.

"Om någon räddning är möjlig," säger Viktor Rydberg, "måste vi bakom våra lätt räknade kanoner och glesa bajonettrader hafva något annat än uniformeradt slödder, förtjänta af död och undergång. Hafva vi endast detta, då skola våra äldste i farans stund förgäfves ropa till Herren Zebaoth." Nu mer än någonsin gäller därför orden: "Den bäste kristne är den bäste soldaten," men — som E. D. Heüman skrifver i sin anmälan af Paul Nilssons broschyr: "I våra demokratiska tider gå reformerna nedifrån och uppåt och därför hafva vi, när det gäller vårt lands frihet och väl, ej att sitta med händerna i kors. Vi måste hvar på sin plats, göra vår plikt för att få fram en opinion, som lägger hufvudvikten i Sveriges försvar just därpå, att en sann gudsförtröstans ande åter får bli bärande grundvalen i vår arméorganisation."

Vårt prästerskap är ej längre, som man från vissa håll älskar att fastslå, en efterblifven, skumögd kår. Där blåser just nu genom den en lifvande fosterländsk vind. I bredd med Paul Nilsson står en falang lifaktiga, intresserade män, hvilka äro beredda att odeladt ägna tid och krafter åt ett värf, som verkligen kräfver *män*.

Sveriges kvinnor få ej heller stå främmande och oförstående inför denna rörelse. Därtill berör den alltför nära söners och bröders välfärd. Ty hvad värde äger en god härordning, om nationens sedliga kraft förspilles? Detta bör förstås af henne, hvilken nu, så som aldrig förr, vaknat till medvetande om de kraf samhället ställer på henne och att äfven hon är en kraft att räkna med. Också i detta fall torde nog väckelsen gå nedifrån och uppåt. Kärnan af folket får i allmänhet behålla sönerna längre i hemmet, där kännes därför deras frånvaro under värnpliktstider störst, och modershjärtat klappar icke mindre bäfvande varmt under hemväfd trasgarnströja än under spetsprydd sidenblus.

Så må då skänkas Paul Nilsson i detta år — som är betydelsefullt för honom äfven därför att han under dess lopp ingår i det decennium, hvilket plägar vara mannens rikaste och kraftigaste — skänkas honom en önskan om fortsatt framgångskrönt arbete för det fosterland, åt hvilket han ägnat sin bästa diktning och sin af outtröttlig flit burna prästerliga verksamhet.

Det är därför vi just nu velat presentera hans bild för Iduns stora läsekrets.

ARIAL.

TVÅ DIKTER.

AF ANDERS ÖSTERLING.

FJÄRRVERKAN.

OFTA, när allt var stilla,
sökte mitt öga gärna
ditt i den stora staden,
hellre än någon stjärna.

Lyfte du då dess skimmer,
fjärran af dröm förstoradt,
som om du rådvill mindes
något, som gått förloradt?

Då var det jag, som sökte
dig som ett sällskap åt mig —
endast min bön om lycka
ängslade dig — förlåt mig!

EFTER BARNET.

GÅ SAKTA — där står den sjukas bädd,
från dagars ångest och vedermöda
hon sofver lätt i sin hvithet klädd.
Hör barnaskriket, det första späda,
därinne klingar — stäng dörren till —
ett själfviskt öde, som gnyr och vill,
och ett lif, som redan kan döda.

Bak tyllgardinen står solen full
och baddar blåhvit på sömnig villa
och silfrar blek hennes magra hull.
I slåttervärmen, där syrsor drilla,
gå blanka liar och dämpadt tal.
Snart sjunker aftonen, lång och sval.
Hennes mun har blifvit så stilla.

MÖBELTYG omfärgas ytterst väl af *Örgryte Kemiska Tvätt- & Färgeri A.-B., Göteborg.*

SOMMARMORAL.

SOMMAREN NALKAS, och den har bland annat det med sig att vara de nya bekantskapernas tid. På hundra sinom hundra orter och ställen med haf och sjö och lummighet omkring sig mötas tusen sinom tusen människor för första gången.

Så långt är allt godt och väl, men nu kommer moralen: hur mötas de? Med någon känsla af det ansvar, som ligger i dessa möten? Det tycks, särskildt bland ungt folk, vara en rätt allmän åsikt, att lika väl som man har rätt att lägga i dagen sin sympati för en annan, lika berättigad är man att visa och omtala sin antipati. Men följer det ena af det andra? Att så inte är tycks mig framgå af den enkla iakttagelsen, att genom det ena gör man en människa godt, genom det andra gör man henne ondt.

Och hur mycket ondt görs det inte i det fallet under vår blåa sommarhimmel! Enhvar, som vistats vid några af våra rekreationsorter, har väl i minnet någon stackare, som gått där i ofrivillig ensamhet, utanför de glammande kotterierna som utanför ogenomträngliga murar. En eller par medlemmar af kotterierna ha funnit individen i fråga otreflig och skyndat att meddela denna iakttagelse till de andra. Och antipatibacillerna äro väl de lifskraftigaste af alla baciller, de allra flesta ha kanske hittills inte haft något intryck alls af personen, men vips äro de färdiga att också dekretera: otreflig. Så är smittofröet spridt, och det värsta är, att inte heller hon själf, "personen" — som nästan alltid är en hon — undgår det: hon börjar också "känna sig otreflig", och därmed är hennes dom för sommaren fälld, och sommaren är förstörd för henne i den grad som något utifrån kommande kan förstöra.

För att inte *förstöra* för en annan är det alltså inte nog med att inte låta henne känna den antipati hon möjligen inger. Det gäller också att inte delge sitt intryck åt andra.

I det fallet syndas det nog mest. De allra flesta äro ju för väl uppfostrade för att visa direkt ohöflighet; men de ta skadan igen genom att afbörda sig denna ohöflighet rundt omkring föremålet för sitt misshag — med den ofvan omtalade påföljden.

Men, för all del, det är visst inte i någon "ond mening" detta onda görs; man är en ärlig människa och "säger hvad man tänker".

Det finns ett gammalt rätt missbrukadt ordspråk om att "alla sanningar äro inte tjänliga att sägas". Det skulle passa här, ifall inte denna sorts sanningar hellre borde kallas hugskott — skott, som man bör kvista af och kasta på elden. Hvad de skulle bilda för ena härliga sommarbål på våra rekreationsorter! De borde till och med i den andliga hygienens namn påbjudas af ställets läkare.

Det kanske bedröfligaste af allt i dessa bedröfliga historier är, att de som på detta sätt få sin rekreationstid förstörd för sig äro de, som bäst af alla skulle behöfva just rekreation: det är de utslitna, tryckta, halfgamla. Men, som sagdt, det sker ju inte i någon ond mening . . .

Och så allt detta tal om medgästerna, allt detta hviskande och tisslande och tasslande om hvarann. Också ett som det tycks oundgängligt bihang till gemensamhetslifvet i naturens sköte.

Det är för underligt med skvallret. Jag har träffat människor, som ruelsefullt bekänt sig ha alla världens fel, men ännu har jag aldrig träffat någon, som erkänt sig skvallra. Det är alltid "dom" eller "folk" som gör det. T. ex.: en person berättar mig med lif och lust en historia, som går lös på en annans heder och ära. Sedan kommer slutklämmen: "Ja, inte för att jag vet om det är sant, *folk* pratar ju så mycket." — Och försedd med den slutklämmen har historien vandrat Sveriges rike rundt. Eller en annan variant, som jag också med egna öron hört: två intelligenta damer sitta och ondgöra sig öfver hur "dom" skvallrar, och för att riktigt illustrera satsen berättar den ena en lång skvallerhistoria, också högst kompromitterande för en namngifven person! —

Hvad denna stundande sommar skulle bli för en härlig rekreationssommar, om alla dess gäster kunde låta bli att intressera sig för och repetera hvad "dom" skvallrar!

Och så en sista anmärkning: det är inte af en tillfällighet ofvanstående moral har sökt sig in i Idun, vår familjetidning par préférence.

ZAPAD.

BROR OCH SYSTER.

FRED VAR EJ nöjd med sig själf, men ändå kunde han ej låta bli att öfverlägset retas med Lisa på det patenteradt kitsliga sätt, som stora bröder ibland använda mot yngre syskon. Lisa var inte anledningen till, bara offret för hans irriterade stämning; den kom sig af den välsignade ordningsfullheten, som mamma höll så starkt på och som t. ex. tvingade Fred på denna hans sommarsemesters första dag att vara färdig till frukost kl. 9 i vanlig tid . . .

Fred är 22 år, blifvande "högre ämbetsman". Hans utseende får sin karaktär af den svarta kortklippta gossnacken och sin elegans af en käck profil, "smyckad" af en fin svart mustasch. Lisa är 15 år, slank, med sin ålders dåsiga rörelser och ibland plötsliga liflighet; hennes ansikte, långlagdt och finhylldt, står och väger, om det skall bli fult eller vackert, inramadt af rödblonda hårslingor, som falla kort om axlarna. Guldbruna ögon, ömsom skarpa, ömsom leende, utmärka hela familjen. —

Sedan man stigit upp från bordet, tar Lisa en bok och sitt arbete och beger sig ut i trädgården.

— Att du inte kan låta Lisa vara i fred, säger då modern och ger Fred en blick af den guldbrunt skarpa sorten.

— Men det är ju ingen kläm och fart i ungen, hon går ju och sofver, försvarar sig Fred och sträcker välbehagligt på sin elegant "spänstiga" figur.

— Nå, nå, invänder modern, det är inte så godt heller så där i öfvergångsåldern; en ung flicka kan ju bli trött af allt nytt, som då kommer i tankarna.

Fred tog studentmössan, synade än en gång benan i nacken och förfogade sig ned till båthamnen, sommargästernas vanliga samlingsplats. Där fick han snart tag i sitt "uppgjorda" kotteri och tillbragte en härlig förmiddag med seglats utåt hafvet, hvarunder han fick tillfälle att göra sig angenäm för ett par af badortens sötaste unga damer. Bara åsynen af deras ljusa klädningar hade varit nog för att skingra molnen i hans sinne.

Hur det var, kom han på hemvägen att tänka på mammans ord och att Lisa skulle snart också vara en ung dam, som man kanske skulle få se uppvaktad och kringsvärmad . . . Fred blef helt broderligt rörd och beslöt att köpa henne litet chocolad som vederlag för hans spetsigheter i morse . . .

Vid hemkomsten ville han först söka upp Lisa och slog in på en gång, som ledde till en undangömd bänk i några lindars skugga, där hon brukade uppehålla sig för att ostörd få "sluka" någon bok.

Naturligtvis! där satt hon och hängde öfver en bok igen. Grönaktiga soldagrar spelade genom löfvet och gjorde luften mjuk omkring hennes outvecklade gestalt i den skära bomullsklädningen och lade en mild glans öfver håret. Den lilla figuren med sitt böjda hufvud gjorde ett intensivt intryck af ömtålighet, af förfinad fysik, en besjälad trötthet, som icke liknade barnets trötthet efter leken — och som syntes Fred helt ny hos Lisa. Den drömstilla stämningen under lindarna kontrasterade mot de lifliga intrycken från seglatsen, och Fred hade svårt att i vanlig ton på lämpligt afstånd framkasta:

— Jaså, du sitter här och läser som vanligt.

Hvilken anmärkning befanns mindre lycklig, eftersom Lisa for upp, men sökte samla sig fort och med något skarpt i blicken svarade ett kort ja. Hon satt kapprak och afvaktade tydligen en s. k. "skopa".

Freds "broderliga känslor" voro nära att förflyktigas, men så gick han och satte sig bredvid henne och drog fram påsen:

— Här har du. Jag tänkte du skulle tycka om litet chocolad . . .

— Ta-ack! Lisa stirrade på Fred med en så kolossal förvåning, att han kände som ett stygn, när han tänkte på så många andra flickor han ofta brukade uppvakta på detta sätt . . .

— Det var verkligen vådligt snällt af dig, Fred!! kom det så från Lisa i en ton, halfkväfd af hjärtlighet. Fred kände sig nästan generad och tittade från sidan på Lisa, som satt där leende med påsen i knät.

— Skall du inte smaka på't? sade han slutligen.

— Jo! och så vecklade hon ifrigt upp påsens kanter och stod i begrepp att dyka ned med handen, men hejdade sig plötsligt — och sedan: med hufvudet på sned kisade hon med ena ögat in i påsen, medan handen lyftades i ett *så* välbekant grepp med lillfingern högt i luften . . .

Ja, *så* brukade alla flickorna ta upp en konfektpåse! Det fanns intet tvifvel längre: Lisa hörde till *dem*, hon var blifven en ung dam! Fred kände (med någon saknad) att det hädanefter skulle vara honom omöjligt att skicka henne alla möjliga ärenden, efter cigarrettkoppen eller till lånbiblioteket . . .

IVAR SERLING.

Äkta Schweizer-Broderi.

Rekvirera prof och modeplanscher å våra halffärdiga, broderade, hvita, **tvättäkta battistklädningar** från kr. 23.50 till kr. 43.50 för hela klädningen.

Vi sända de utvalda klädningarne **tull- och portofritt** till bostaden.

Schweizer & Co., Luzern F 8 (Schweiz).

Sidentygs-Export. — Kungl. hoflev.

Ärade halfårs- och kvartalsprenumeranter

ombedjas att nu i god tid förnya prenumerationen för det senare halfåret, på det intet afbrott i tidningens regelbundna försändning må behöfva uppstå.

Lagermans flytande putspomada BON AMI.

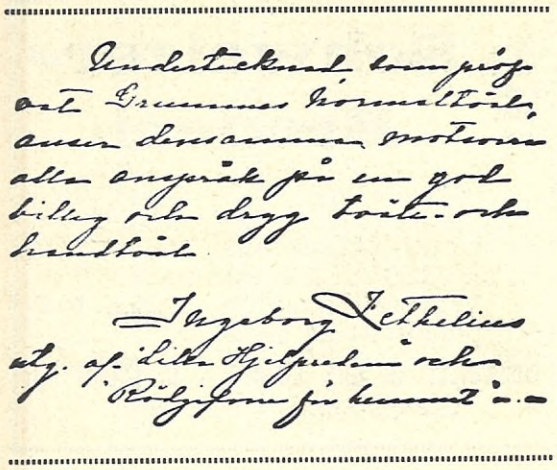

Undertecknad tillåter sig härmedelst att förmäla, att densamma mottagit allmän anspråkslös men god bilig och dryg tvätt- och handtvål.

Ingeborg Eckhelius
utg. af äkta Kärlekstvål och Rödgjöra på kommit :-

Vid Svartå, tredje stationen från Laxå åt värmlandshållet, steg jag med badkamrern, som var mig till mötes, upp i ett trefligt ekipage från Skagersbrunn och vi rullade i väg västerut. Hade det nu varit en vanlig flack landsväg med föga omväxling, så hade man kanske tröttnat att åka två mil i sträck; men denna väg var så vacker och omväxlande med sjö och skog och backe upp och backe ned, och i skogen framskymtande kolmilor och dessemellan hela sträckor af leende bygd med åker och äng — att man hade fullt upp att göra med att se sig omkring, och då blef det sannerligen icke långtrådigt. Hufvudriktningen blef småningom alltmer sydvästlig, och omsider passerade vi den breda forsande Letälfven på en väldig stenbro med många hvalf och härmed hade vi lämnat Nerike bakom oss och foro in i Värmland. Vi hade nu blott en knapp tredjedel af vägen kvar, och kamrern upplyste att "bakom de höga bergen där borta låg Skagersbrunn". Också åkte vi snart allt högre upp i den skogsbygd, som omgifver sjön Skagern åt detta håll, och ändtligen när vi nått den högsta punkten, där barrskogen fortfarande stod hög, tät och mörk omkring oss, började det småningom gå utföre igen, och snart sågo vi mellan träden skymten af den blå Skagern och efter ytterligare några ögonblick låg hela den storslagna utsikten öfver sjön öppen för oss. Vid slutet af den sista branta backen foro vi genom en hvälfd gammal träport med inskriptioner in på själfva brunnsområdet och åkte nu på jämn väg längs sjöstranden förbi sommarvillor och andra byggnader, som lågo halft gömda bland träden — till dess vi med ens svängde af i rät vinkel och brunnsortens största byggnad "Nya Hotellet" låg med sin långsträckta imponerande fasad framför oss.

Vi körde fram till trappan och genom vimlet af brunnsgäster, som här på hotellets breda, längs hela fasaden löpande veranda sutto och njöto af den friska aftonsvalkan, förde kamrern mig upp till ett stort vackert rum med en utsikt öfver sjön, som dock nu i den tilltagande skymningen knappt kunde iakttagas. Trött efter dagens långa färd gick jag, efter en lätt supé med kamrern och doktorn * i hotellets stora matsal, snart till hvila.

*

När jag om morgonen drog upp gardinen, låg den vackra utsikten öfver sjön Skagern klar framför mig i solskenet, och den förlorade sannerligen ingenting på, att den framträdde midt i en bred öppning i den barrskog, som omslöt hotellet på ömse sidor och sträckte sig halfcirkelformigt ned mot sjön för att där bilda liksom en ram till den vackra taflan. Genom den disiga luften såg jag som en blånande rand i fjärran den höga västgötastranden midt emot på södra sidan — och på östra sidan framsköt från Nerike en vacker löfklädd udde närmare förgrunden och gaf en pittoresk prägel åt det hela. Det blåste en stark sydlig vind, och de hvitskummande vågornas brus mot stranden och suset i den höga barrskogen rundt omkring var en accompagnerande musik, som ytterligare höjde intrycket af taflan.

Sjön Skagern har, för att vara en af våra smärre insjöar, en jämförelsevis betydlig yta; dess längd i norr och söder är två och en half svenska mil och dess bredd i öster och väster två mil. Och den kan vräka väldiga vågor alldeles som Vättern och har äfven ett klart, djupt och lättrörligt vatten som denna sjö, med hvilken den därför ock af folksägnen sättes i en underjordisk förbindelse.

Efter frukosten i matsalen tillsammans med ett vimmel af brunnsgäster föreslog kamrern en promenad. Vi gingo först nedåt sjön. Härnere närmare stranden låg brunnen inbyggd i sin lilla paviljong med vattenservering för brunnsgästerna, här låg också det rätt stora varmbadhuset och en villa med doktorns och kamrerns bostäder och mottagningsrum och "Gamla hotellet" m. fl. byggnader. Och så styrde vi kurs tillbaka, men nu litet mera åt sidan inåt skogen förbi en och annan nätt villa och äfven en i villastil byggd brunnskyrka, där morgon- och aftonbön hålles hvarje dag och gudstjänst om söndagarna, och anlände så till slut till en grind alldeles bakom "Nya hotellet" och inträdde genom denna i den egentliga barrskogen, Skagersbrunns stolthet. Denna vackra skog betäcker en hög, vidsträckt och tämligen brant ås, som reser sig tätt bakom hotellet, och här funno vi den härligaste promenadplats, skuggrik, fridfull och tyst, med slingrande stigar under träden i alla riktningar. Ett stycke högre upp — vi vandrade alltjämt uppför, än på sakta sluttande, än på branta stigar — anlände vi omsider till en mera öppen plats, där vi mellan tallarnes höga stammar hade en förtjusande utsikt öfver det vackra hörn af Skagern, där Letälfven faller ut. Denna öppna plats kallas "Storkyrkan", emedan det var där gudstjänsterna höllos, innan Brunnskyrkan byggdes. Från "Storkyrkan" gingo vi, så hemskt det än låter, direkte till "Fördärfvets brant", en äfvenledes pittoresk punkt, fast af helt annan art. För öfrigt möter man allestädes i denna skog öfverraskande vackra interiörer, hvilkas skönhet ytterligare förhöjes genom de solstrålar, som här och där bryta sig in mellan stammarne och fläckvis förgylla dem eller strö sina paljetter af guld på markens mossa och barr.

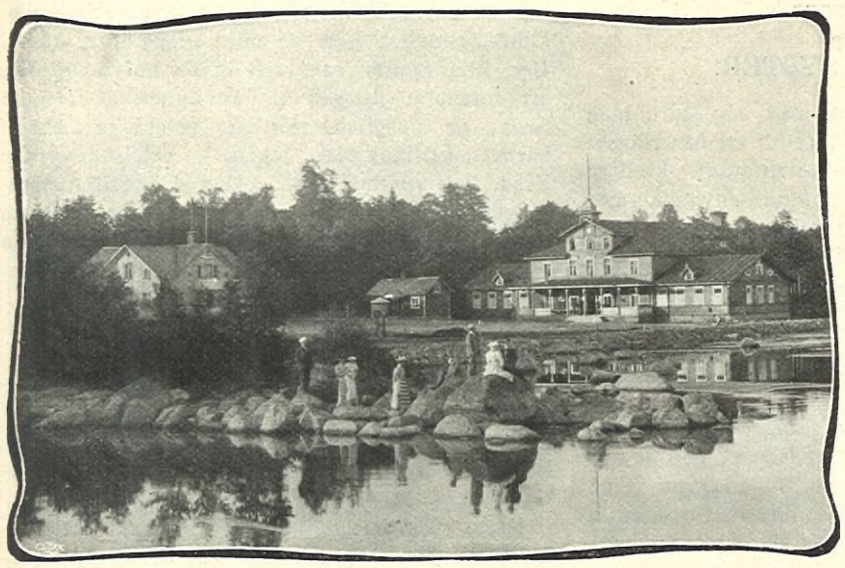

UTSIKT FRÅN SKAGERSBRUNN. BADHUSET OCH ETT PAR AF VILLORNA.

FRÅN EN BRUNNSORT VID VÄRMLANDSGRÄNSEN. ETT RESEMINNE FÖR IDUN AF N. P. ÖDMAN.

JA, VID VÄRMLANDSGRÄNSEN visserligen, men icke gränsen mot Norge, utan mot det fredliga Västergötland och det lika fredliga Nerike, så att om kringströfvande norska spioner har jag ingenting att förtälja. Det är nämligen blott frågan om det sydöstra hörnet af Värmland, som gränsar till båda de nämnda provinserna och med dem lefver i den bästa grannsämja kring den förtjusande vackra sjön Skagern, hvars stränder de tre provinserna så att säga delat sig emellan. Här på värmlandssidan vid Letälfvens utlopp i nämnda sjö och omgifven af äkta värmlandsnatur, skogar och berg, ligger, undangömd, långt borta från stora stråkvägen den vackra brunnsorten *Skagersbrunn*. Jag var i sommar under förra hälften af augusti där på några dagars besök, och hvad som vid ankomsten dit först af allt frapperade mig var, att redan här vid yttersta sydöstra gränsen af Värmland finna de för denna vackra provins karaktäristiska dragen, så att Erik Gustaf Geijer verkligen har rätt när han i sin sång om "Värmland" prisar detta sköna landskap såsom i sina hufvuddrag detsamma från gräns till gräns, och i sin sång utgår just från detta sydöstra hörn, där Letälfven bildar gränsen mot Nerike. Han sjunger:

Mellan Letstigens elf och Norriges gräns
och badadt af Venerns bölja
det ligger ett landskap, hvars anblick känns
af skogar och berg, som det hölja.
Med eld det röjdes i forna dar,
eld har det på härd och i hjärta kvar,
och därför det *Värmeland* kallas.

*

* Denne, en utmärkt älskvärd man, i hvars sällskap jag under min vistelse på platsen tillbragte mången angenäm stund, for sedan på hösten med sin unga fru ut till Indien som läkaremissionär i svenska kyrkans mission.

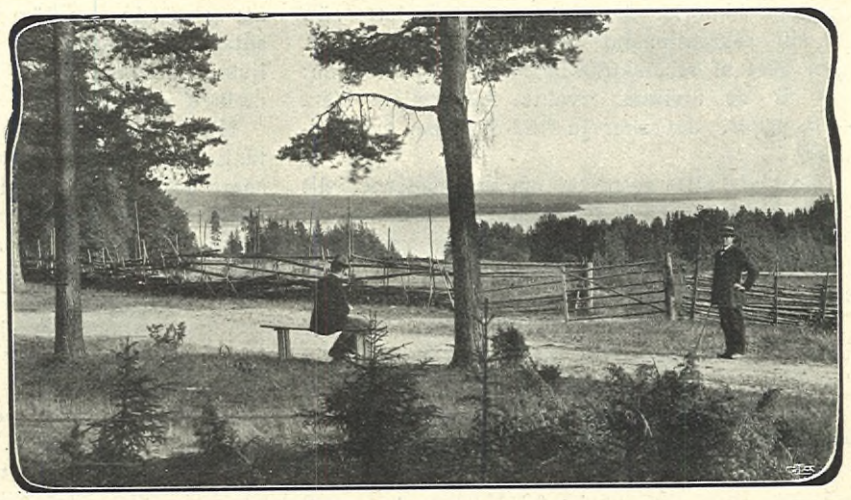

UTSIKT ÖFVER SKAGERN FRÅN SKOGSÅSEN.

Hvad jag mest fäs'e mig vid under min vistelse vid Skagersbrunn, var, utom den redan skildrade vackra naturen med sjö och skog, äfven den stillhet, som rådde där, och den hvila man kände. Där fanns hvarken någon "direktion för nytta och nöje" eller någon "brunnsmusik" i form af en brusande orkester. Skagersbrunns tillkomst och historia kastar också, utan all vidare förklaring. ett visst ljus öfver denna s'illhet.

För 26 år sedan var här blott en öde torfmosse med skog omkring och nära s'randen en s. k. offerkälla, dit allmogen gjorde vandringar vid midsommaren för att dricka af vattnet, som ansågs undergörande, och nedkasta slantar i källan som "offer" enligt gammal hednisk sed. Kom så en vacker dag en frireligiös predikant, A. P. Nilsson från Kumla i Nerike, händelsevis hit — det varsommaren 1879 — och fick se källan och lät genast undersöka vattnet, som befanns vara starkt järnhaltigt. Han var en företagsam man och beslöt nu att här anlägga en liten brunnsort i anspråkslös stil och gjorde också början därmed redan 1880 genom att på den af honom nu inköpta strandremsan dels anlägga en öfverbyggnad öfver källan, dels bygga ett litet hus (numera kalladt "förstlingen"), som innehöll ett bostadsrum och ett badrum. Och redan denna första sommar fick han flera brunns- och badgäster bland sina i trakten boende frireligiösa vänner af allmogeklassen. Vid duschandet i det mycket primitivt anordnade lilla badrummet gick så till, att Nilsson klef upp på vinden och därifrån hällde vatten genom en sil i taket ned på den badande.

Från denna nu nämnda ringa början utvecklade sig Skagersbrunn mycket hastigt år från år, och sedan anläggaren Nilsson dött i Amerika 1890, dit han af någon anledning gjort en resa, sålde hans änka hela anläggningen till ett bolag, som genom jordinköp vidare utvidgade platsen. Och att detta bolag ej heller för öfrigt varit overksamt, därom vittna det stora varmbadhuset och brunnskyrkan m. m. Och snart upps'odo äfven tvänne andra bolag vid sidan af det gamla, ett för villors byggande och ett för anläggande af det stora nya hotellet, som blef färdigt 1900 och hvars restaurant, i förbigående sagdt, är utmärkt väl hållen. Och nu (1906) har Skagersbrunn både i fråga om villor, hotell och andra anläggningar nödvändiga för en brunnsort, som vill följa med sin tid, nått en ganska stor utveckling.

Men stillhet och ro råda där fortfarande, och detta förklaras hufvudsakligen af det faktum att brunnsgästerna till en öfvervägande del bestå af folk af religiös riktning, och utom dessa mestadels blott af sådana människor som äro i behof af stillhet och ro och därför gärna söka sig hit, där de, efter hvad jag hört, lära trifvas godt.

Men fast det är tyst och stilla vid Skagersbrunn, äro dock brunnsgästerna icke utan sina nöjen, och det förnämsta är glada utfärder till lands och vatten. På Skagern går en liten ångbåt, som dock ej gör regelbundna turer.

*

En specialitet för Skagersbrunn som "badort" äro de s. k. "solsandbaden". Därom talades mycket redan af kamrern på vägen från Svartå och sedan af andra — så att jag började bli nyfiken. Så kom en vacker dag till stället en fabrikör A. från Örebro, en pigg 71-årig gubbe,

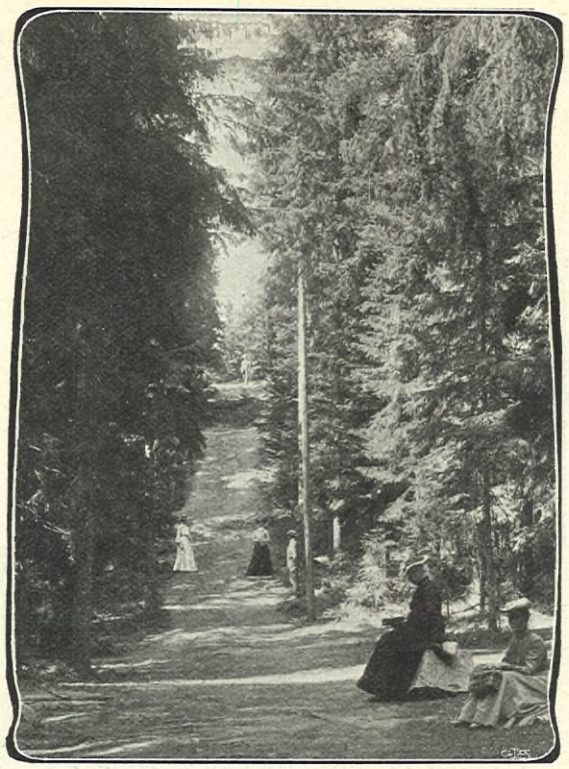

SKOGSVÄG VID SKAGERSBRUNN.

och han var, sades mig, själfva roten och upphofvet till detta slags bad. Följaktligen slöt jag mig dagen efter hans ankomst gladt till honom för att i hans eget, den store uppfinnarens, sällskap, ta reda på saken och möjligen själf taga ett af hans berömda "solsandbad". På vägen till den några stenkast aflägsna mynningen af Letälfven, där anordningar gjorts för dessa bad, omtalade han att det var år 1883 han hittat på dem, och de hade blifvit så omtyckta, att badhusbolaget nödgats ta hand om dem, och nu ingingo de i dess program, och herrarna hade fått sin bestämda tid och damerna sin.

När gubben A. och jag närmade oss platsen, var ett högt tätt plank af rätt betydlig utsträckning det första jag fick i sikte. Det var naturligtvis afsedt att dölja solsandbadarne eller badarinnorna för obehörigas nyfikna blickar. Vi inträdde genom en liten dörr i det'a plank och framför oss låg en väldig strandyta med djup fin sand och nedom denna den vackra Letälfven med den af lummiga löfträd beväxta Nerikesstranden på andra sidan. Vid den bortre ändan af den afplankade sandstranden lågo två afklädningshytter. Solen sken varmt i dag. Snart såg jag gubben A. ligga utsträckt och och halft gömd i den heta sanden, och det dröjde ej länge, innan doktorn och kamrern m. fl. anlände och lade sig på samma sätt. De njöto synbarligen alla intensivt, och till ytterligare ökande af behaget öste de med fulla händer het sand öfver den obetäckta delen af kroppen. Jag lockades snart att följa exemplet, och jag får säga, att det verkligen var skönt, men allra skönast var det att i full galopp följa dem ned till älfven och där taga en afkylande doppning med ty åtföljande simtag ute på djupet. De mest passionerade sandbadarne gingo nu upp och lade sig i sanden än en gång och rullade och "masade" sig där en god stund och togo så en ny doppning, men jag skyndade direkt in i hytten och klädde mig. Lagom är bäst.

Ja detta var "solsandbaden".

Och nu innan jag slutar, vill jag äfven omtala en annan specialitet för Skagersbrunn, men denna af en helt annan art, mera ideel. Högst uppe på den vackra barrskogsåsen bakom brunnsplatsen, just där landsvägen går fram, innan utförsbacken ned mot Skagersbrunn börjar, ligga i en krets alldeles i skogsbrynet de s. k. "domarestenarne", som anses ha legat där ända från hedenhös.

Nåväl, när en brunnsgäst afreser, samla sig här hans vänner och bekanta, ja, ofta obekanta med för att hälsa honom med en afskedssång och vifta ett sista farväl, när han här far förbi, och det hör till saken att man skall i hemlighet smyga sig dit upp genom skogen för att på ett öfverraskande sätt genskjuta honom. Äfven mig och min reskamrat för tillfället beskärdes denna angenäma öfverraskning, då vi passerade stället. Det sjöngs för oss en samfälld sång, det viftades med hattar och näsdukar, och vi stannade naturligtvis för att mottaga all denna hyllning, och då framträdde min nye vän, den lille glade gubben A., den store "solbadaren", och räckte mig en liten bukett af ängsblommor och höll ett litet tal för mig, medan en annan, jag tror det var en dam, stod på andra sidan och höll ett litet tal för min reskamrat (rektor P. från Kristinehamn), som naturligtvis äfven fick sina blommor. Ett lefverop utbragtes, och så under hurrarop och upprepade viftningar satte vi åter i gång — och snart hade vi det vackra Skagersbrunn, den blå Skagern och de vid domarestenarna samlade vännerna långt bakom oss.

Och härmed låter jag nu äfven mina tålmodiga läsare få bjuda Skagersbrunn farväl.

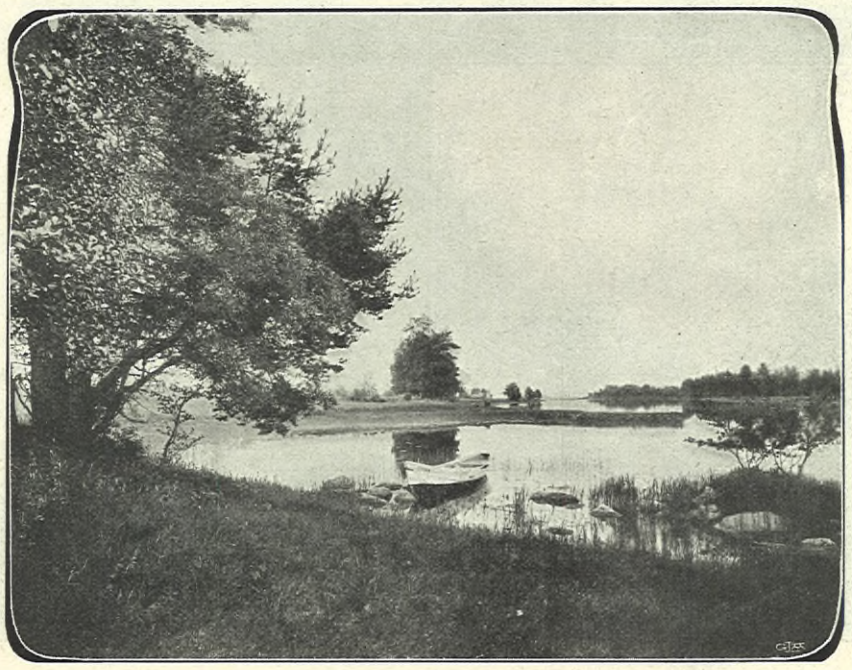

VID STRANDEN AF SKAGERN.

A.-B. SIDENHUSET, STOCKHOLM,
Allm. Tel. 93 65. Rikstel. 48 23.
säljer
Klädnings-, Blus- och Foder-Siden
billigare än någon utländsk firma.
Begär profver och jämför!
Profver franko.
AKTIEBOLAGET SIDENHUSET STOCKHOLM

LUZERN
Förnäm vistelseort under sommaren.
G:D HOTEL NATIONAL.
Härligaste läge vid Vierwaldstättersjön. Rum från 4 kr. Ill. prospekt gratis.

FRÅN NORRKÖPINGSUTSTÄLLNINGEN

meddela vi i dag enligt löfte ytterligare en serie bilder, som utan långa detaljbeskrifningar torde tala vältaligt nog om det myckna af intresse, som den ståtliga uppvisningen af svenskt arbete och svensk kultur har att bjuda varande och blifvande besökare.

När man genom den egendomliga hufvudportalen, från bas till triangelspets dekorerad med lummigt gröna lagrar, träder in på utställningsområdet, har man närmast till höger den största af hufvudbyggnaderna, Industrihallen, som redan genom sin käckt originella exteriör ådrager sig vederbörlig uppmärksamhet. Denna liksom Konsthallen — hvars inbyggda gårdsinteriör särskildt är förtjusande — är ett verk af den unge arkitekten Carl Bergsten. Från skatterna i Industrihallens inre kunna vi endast bjuda några brottstycken: utsikten genom midtskeppet med Rörstrands och Gustafsbergs charmanta porslinsmontrer i förgrunden, en af "Svensk hemslöjds" hemtrefliga rumsinteriörer och en detalj från boktryckeriafdelningen, Almquists och Wicksells behändiga och mycket uppmärksammade miniatyrtryckeri. Om maskinhallens yttre lämnade redan öfversiktsbilden i vårt förra nummer ett godt begrepp — vi nöja oss alltså i dag med ett perspektiv af dess imponerande inre. Mästare för denna hall liksom för den från Syltbergets krön dominerande hufvudrestauranten är arkitekten V. Northun.

Ur Syltbergets lummiga grönska reser sig också en annan anmärkningsvärd byggnad, den stilfulla, halmtäckta jaktpaviljongen, hvars utställning af villebråd, jaktredskap och jakt-

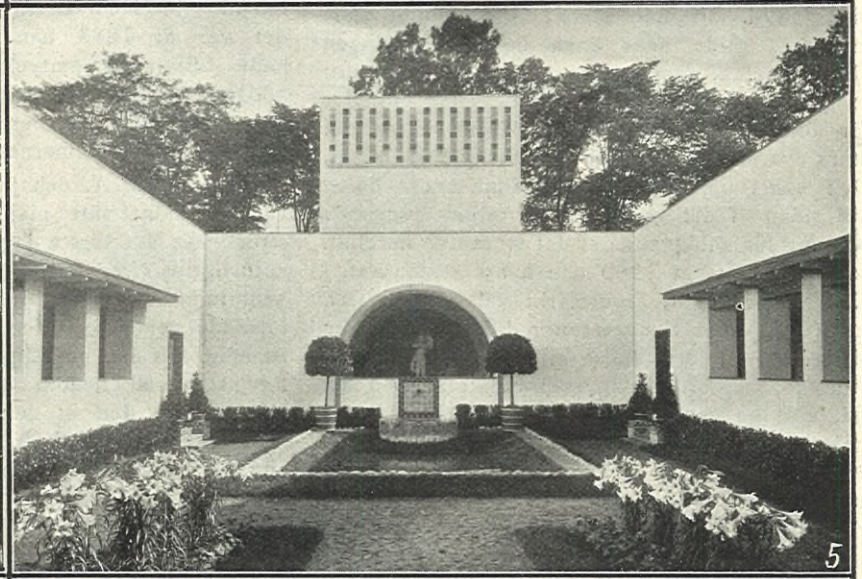

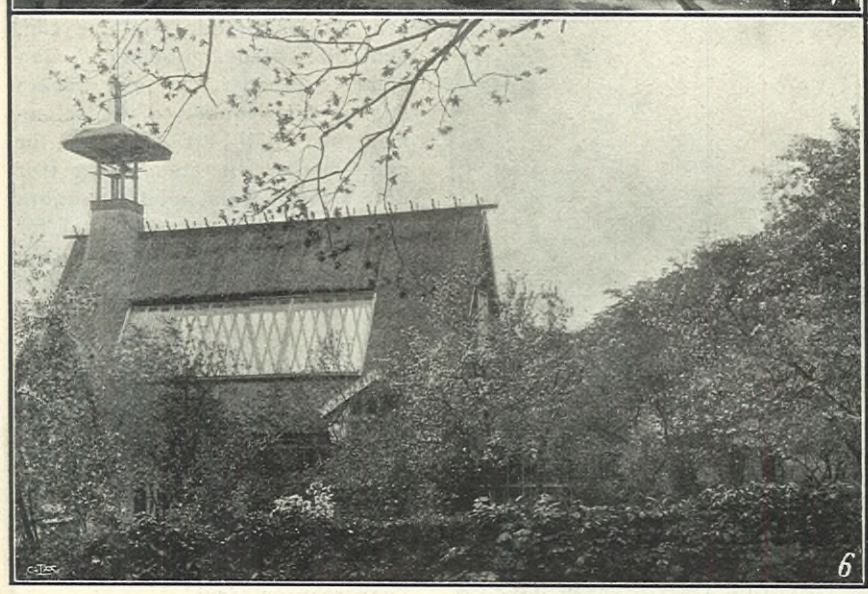

BILDER FRÅN NORRKÖPINGSUTSTÄLLNINGEN. FOTO. FÖR IDUN AF JULIUS GELLBERG. 1. HUFVUDENTRÉN 2. INDUSTRIHALLEN. 3. INTERIÖR FRÅN INDUSTRIHALLEN. 4. INTERIÖR FRÅN MASKINHALLEN. 5. KONSTHALLEN. GÅRDSINTERIÖR. 6. JAKTPAVILJONGEN. 7. INTERIÖR FRÅN JAKTPAVILJONGEN.

troféer tilldrar sig liflig uppmärksamhet. Till den öfverraskande rika och intressanta konstutställningen i Konsthallen med dess kulturhistoriska annex hoppas vi framdeles få närmare återkomna.

Bland de otaliga enskilda paviljongerna vore helt visst många väl förtjänta att afbildas och omnämnas, men det begränsade utrymmet nödgar oss till ett mycket strängt urval. Främst i ledet står otvifvelaktigt Nordiska kompaniets paviljong, ett arkitektverk af Boberg, ett skatteskrin för en god del af vår unga idérika möbel- och textilkonst. Genom sin pittoreska silhuett frapperar ovillkorligen den Swartzka kvarnen. Nykterhetsutställningen och Röda korsets utställning verka genom sympatien af sina humanitära sträfvanden, och den trefliga Gemlapaviljongen med sin leksaksvärld äger naturligtvis en speciell lockelse för utställningens yngsta besökare.

Ha vi så gått oss trötta rundt det vidsträckta området, erbjuder den afdelning, som kallas Hultet — ett Skansen i miniatyr — en den ljufligaste hvilo- och förfriskningsplats. "Sjödalska" själf hälsar oss välkomna på förstubron till sin gamla Östgötastuga, hvars inre öppnar lika kulturhistoriskt intressanta som folkligt hemtrefliga interiörer. För öfrigt saknar Hultet ingenting af hvad en välförsedd landtgård bör bjuda en hungrig och törstig vandrare, och vid muntra "felors" ljud och vänliga kvinnohänders omsorg kommer man snart öfverens med sig själf, att här är en godt att dröja för att en stund i ro få samla de rika och vackra intryck, som Norrköpingsutställningen ger i behållning åt hvarje sin besökare.

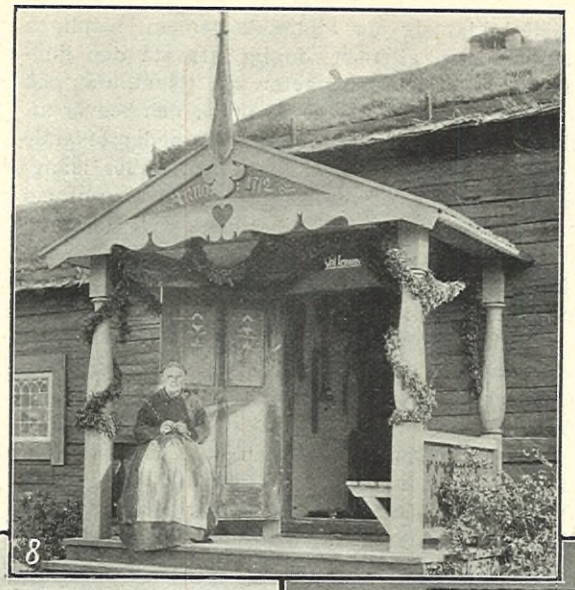
8

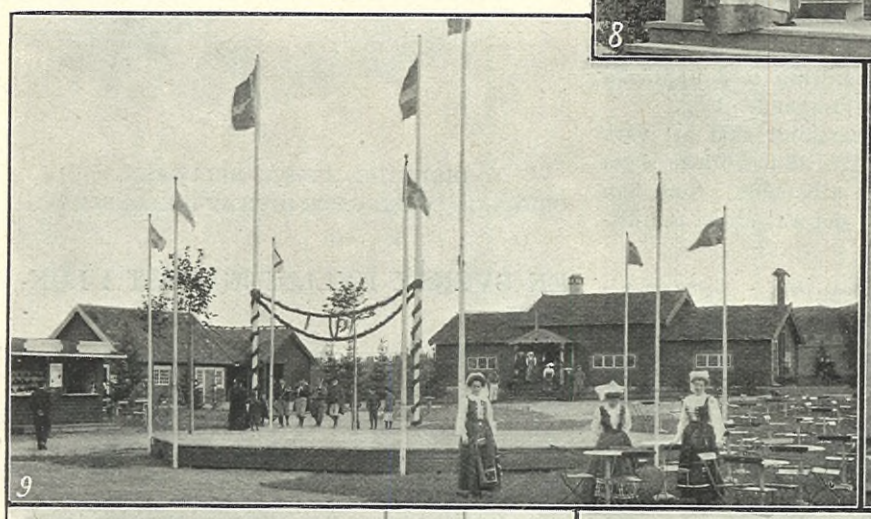
9

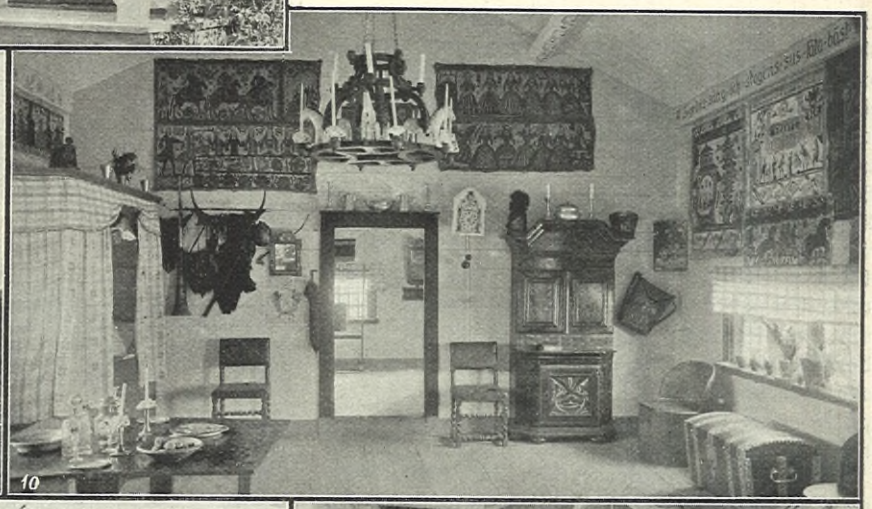
10

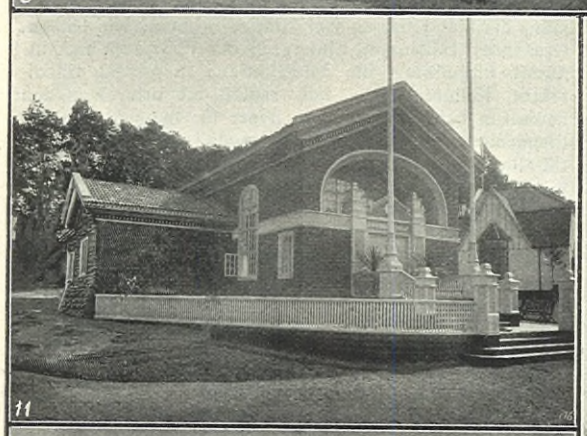
11

14

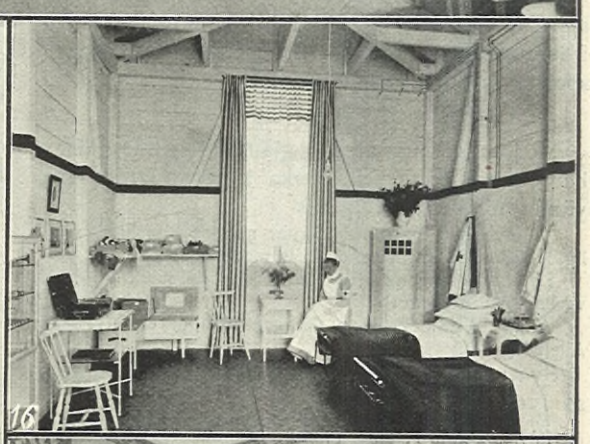
16

12

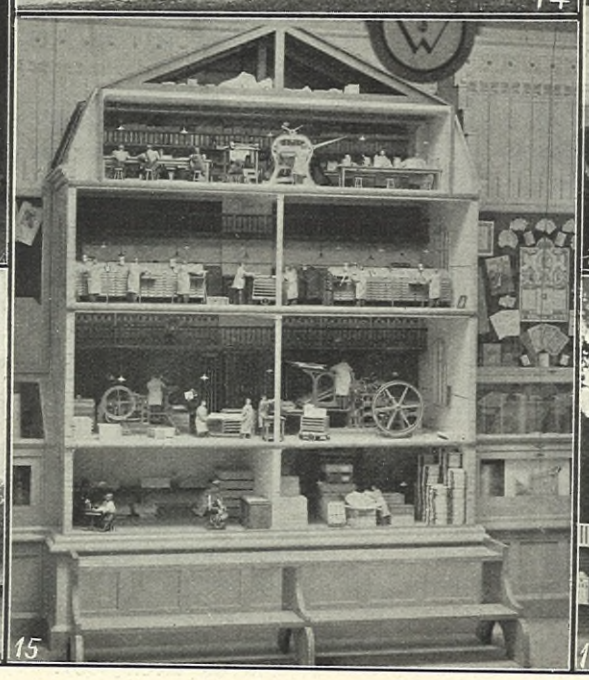
15

17

13

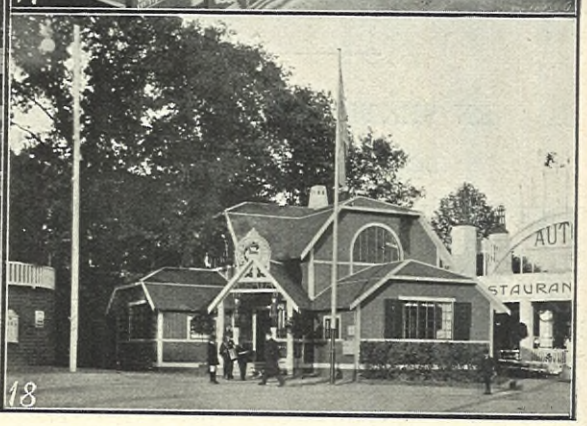

18

BILDER FRÅN NORRKÖPINGSUTSTÄLLNINGEN. 8. "SJÖDALSKA" UTANFÖR ÖSTGÖTASTUGAN PÅ HULTET. 9. VY FRÅN "HULTET". 10. INTERIÖR FRÅN ÖSTGÖTASTUGAN. 11. NORDISKA KOMPANIETS PAVILJONG. 12. INTERIÖR FRÅN NORDISKA KOMPANIETS PAVILJONG. 13. NYKTERHETSUTSTÄLLNINGEN. 14. SWARTZSKA KVARNEN. 15. ALMQVIST & WIKSELLS MINIATYRMODELL AF FIRMANS TRYCKERI I UPPSALA 16. RÖDA KORSETS UTSTÄLLNING. 17. FÖRENINGEN FÖR SVENSK HEMSLÖJD. MALMÖHUS LÄNS AFDELNING. 18. GEMLAPAVILJONGEN.

KVINNANS POLITISKA RÖSTRÄTT. VARA FINSKA SYSTRAR VID MÅLET.

GENOM DEN FINSKA LANDTDAGENS märkliga beslut af den 29 sistlidne maj och den därmed genomförda representationsreformen i vårt gamla systerland har för första gången i någon europeisk stat medgifvits politisk rösträtt och valbarhet äfven åt kvinnan, den gifta såväl som den ogifta. *Allmän och lika rösträtt för både kvinnor och män,* samma medborgarrätt för landets samtliga, till myndig ålder komna söner och döttrar — se där hufvudinnebörden af detta budskap östanfrån, som måste verka som en uppmuntran för våra egna kvinnor i deras sträfvan för full och oinskränkt medborgarrätt vid männens sida.

Om nu alltså ock de svenska kvinnorna distanserats af sina finska systrar, så ha de förvisso ingen anledning till missmod. Deras egen rösträttsfråga har i dessa senaste tider gått framåt för förlig vind. Årets riksdag har tagit ett viktigt positivt steg till sakens förmån genom att hos k. m:t begära utredning i frågan. Den masspetition, som Föreningen för kvinnans politiska rösträtt låtit utgå öfver allt vårt land och hvaraf exemplar äfven medföljde Idun n:r 11 för i år, samlar alltjämt nya tiotusenden af underskrifter bland svenska kvinnor, som vaknat upp till insikt om sin medborgarrätt och sitt medborgaransvar. Det finska föredömet bör således kunna verka endast på *ett* sätt: som en maning till friskt mod och till oförtruten verksamhet för det stora målet.

Helt visst beror det ytterst på våra kvinnor själfva, om Sverige skall bli god nummer två i denna ädla internationella täflan om kvinnornas sociala lyftning och frigörelse.

*

Med anledning af den glädjande tilldragelsen ha de svenska och finska kvinnoföreningarna växlat följande telegram:

"Å svenska kvinnors vägnar sändes hjärtlig systerlig lyckönskan till vunnet fullt medborgarskap.

Landsföreningens för kvinnans politiska rösträtt verkställande utskott.

Anna Whitlock, Ann Margret Holmgren, Gertrud Adelborg.

Svar har ingått från Finsk Kvinnoförening, så lydande:

"Till Landsföreningen för kvinnans politiska rösträtt.

Ett varmt tack för den systerliga hälsning, Finska kvinnoföreningen genom verkställande utskottet haft glädjen mottaga, med anledning af ständernas beslut rörande den finska kvinnans politiska rösträtt. Vi hoppas och önska af hjärtat att Sveriges målmedvetna kvinnor mycket snart måtte blifva delaktiga af samma rätt, väl vetande att deras upplysta sträfvanden för samma mål ofta varit oss ett stöd under arbetet. Emottagen uttrycken för vår tacksamhet och högaktning.

På Finska kvinnoföreningens vägnar:

Elin Sjöström."

Glöm ej

Jubileumsfondens sparbössor!

EN SEXTIOÅRSJUBILAR.

BENHARD LUNDSTEDT.

DEN I VIDA kretsar kände bibliotekarien vid kungl. biblioteket d:r Bernhard Lundstedt fyllde den 11 dennes 60 år.

Född stockholmsbarn och son af lektorn vid härvarande gymnasium, Jonas Lundstedt, blef han student i Uppsala 1866 och ingick efter förvärfvad filosofisk doktorsgrad 1873 som tjänsteman i k. biblioteket. Från början uppgick han med lif och själ i sin verksamhet och har oaflåtligt arbetat att göra sig i möjligaste mån kompetent att fylla de höga anspråk, han själf bildat sig om biblioteksmannen, nämligen såsom icke allenast duglig att stå den kunskapstörstande allmänheten till tjänst, utan ock villig att utan skyende af möda och besvär utföra detta mången gång tålamodspröfvande värf. Till den ändan har han under mångfaldiga utländska resor gjort sig förtrogen med arbetssättet i utländska bibliotek och frukterna ha ock kommit allmänheten till godo, sedan han 1884 blifvit amanuens och 1900 bibliotekarie vid sitt verk.

Å denna post har han i sällspord grad gjort sig omtyckt och värderad. Visserligen har han som andra människor sina sym- och antipatier samt därtill nu i hufvudsak bestämd lifsåskådning, men som tjänsteman har han gjort till regel att mot alla vara lika blid och tjänstvillig, och med naturlig böjelse att upptäcka och sentera det goda, hvarhälst det förefinnes, har han i regel ej svårt att hos de flesta människor han kommit i berörlng med upptäcka något försonande eller tilldragande drag.

Svenska pressen har särskildt skäl att vara tacksam mot d:r Lundstedt, då han i icke ringa grad valt den till sitt arbetsfält. Som han själf uppgifver, fann han det allt annat än rätt-

BIBLIOTEKARIEN D:R BERNHARD LUNDSTEDT.

vist, att så många ordets män insatt sin bästa kraft, utan att eftervärlden ens fått veta, att de funnits till. Han beslöt därför rädda deras namn från glömskan genom att upprätta en bibliografi öfver "Sveriges periodiska litteratur", hvilket för vårt land hedrande verk, hvars utgifvande möjliggjorts genom offentlig och enskild frikostighet, sedan några år föreligger färdigt i tre delar. Lundstedt har äfven redigerat afd. Tidningsmän i "Svenskt porträttgalleri". Då han dessutom städse är villig att med råd och upplysningar stå pressens män till tjänst, har det ock varit helt naturligt, att dessa visat honom sin uppmärksamhet tillbaka genom att upprepade gånger utse honom till delegerad vid utländska presskongresser.

Då han nu ingår i sitt sjunde decennium, förena sig nog de många, som i in- och utlandet kommit i beröring med den blide, vänsälle mannen, att tillönska honom hälsa och krafter till ännu många års arbete till gagn för odlingen i det fosterland, med hvilket han är fäst med sitt hjärtas innersta trådar.

VIKTOR MILLQVIST.

DIREKTÖR HENRIK KELLGREN.
ORIGINALTECKNING FÖR IDUN AF B. KRONSTRAND.

EN SVENSK HYLLNINGSFEST I LONDON.

I SVENSKA KOLONIEN i London hölls den 31 maj en fest, hvaraf minnet ej snart torde förblekna hos deltagarne. Ännu en gång firades och hyllades nämligen koloniens favorit direktör Henrik Kellgren, som efter en mångårig och framgångsrik verksamhet i England nedslagit sina bopålar i hemlandet och nu var på besök i världsstaden. Några af koloniens mest kända män, däribland herrar von Braun, Broman, von Düben, Grenander, Håkanson, Ljunggren och Widegren, hade utfärdat inbjudning till deltagande i en middag till direktör Kellgrens ära, och såsom ett uttryck af den beundran och aktning, man hyser för hans person och lifsgärning, hade präglats en medalj, som vid samma tillfälle skulle föräras honom. Till fästens förhöjande bidrog också att vår nye minister grefve Herman Wrangel skulle presidera, och ehuru notisen om festen utsändts endast några dagar på förhand, infunno sig i Imperialrestaurangens gobelinprydda och med svenska flaggor dekorerade festvåning bortåt ett hundratal engelska och svenska herrar och damer, bland hvilka, utom hedersgästen med fru, märktes grefve Wrangel, konsul Danielson med fru, Axel Herman Hägg, herr och fru Berner, herr och fru Fredrik Löwenadler, herr och fru Swedberg m. fl.

Grefve Wrangel.

Middagsbordet var rikligt smyckadt med blommor, och hvad öfrigt därpå förekom var lokalen värdigt, d. v. s. förstklassigt och tillfredsställande. När man hunnit till desserten, tog grefve Wrangel till orda och uttryckte på engelska sin glädje öfver att som sitt lands representant närvara vid detta tillfälle och deltaga i vår fräjdade landsmans hyllning. De kraftiga applåder, hvarmed hans yttrande mottogs, inneburo nog också en välkomsthälsning och ett erkännande af det sätt, hvarpå han från första början omfattat koloniens intressen.

Nu öfverlämnades ordet till direktör Allan Broman, som framhöll gymnastikens betydelse och den framskjutna ställning Sverige allt sedan Ling intagit på detta område; talet utmynnade i en belysning af de insatser Kellgren gjort på det sjukgymnastiska området, särskildt i fråga om nervernas behandling, och en uttolkning af medaljens inskription. Härefter riktade grefve Wrangel några ord till direktör Kellgren och öfverlämnade till honom den nypräglade medaljen.

Dir. Broman.

Det var ett högtidligt ögonblick, när gubben Kellgren från vårt lands främste representant här i landet, omgifven af sin familj, erkänsamma lärjungar, tacksamma patienter och många vänner, alla med vördnad och beundran för den gamle med det unga hjärtat, mottog den lilla tingest, som säger hvad karlen är värd och omtalar de segrar han vunnit. Ty genom mångahanda motgångar och svårigheter har han kämpat sig fram till seger, därom vittna ej blott alla de sjuka

1.

2.

3.

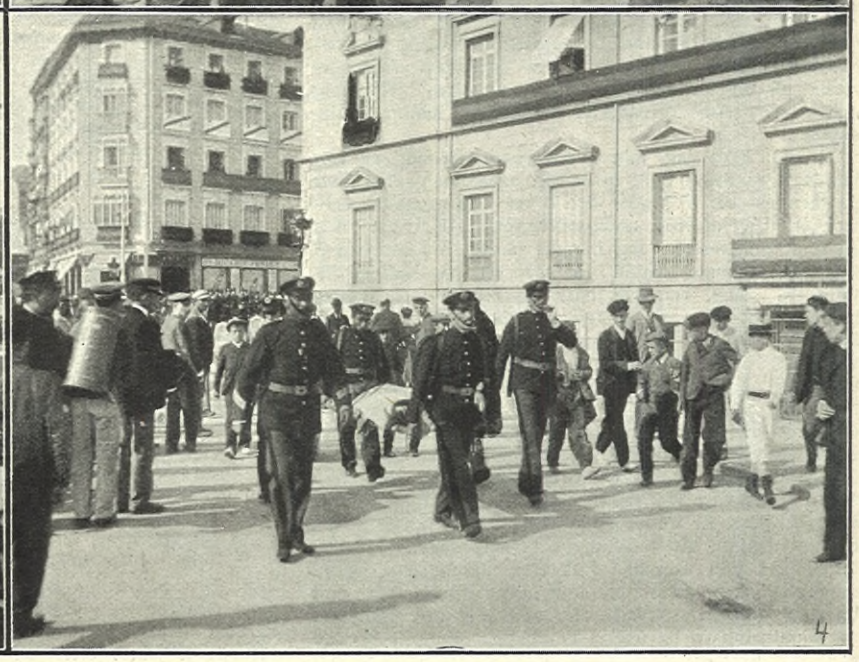

4.

BOMBATTENTATET I MADRID MOT DET NYFÖRMÄLDA KONUNGAPARET AF SPANIEN. EFTER ORIGINALFOTOGRAFIER FÖR IDUN AF MANUEL ASENJO, MADRID. 1. ÖGONBLICKET EFTER SJÄLFVA EXPLOSIONEN. 2. HUSET, FRÅN HVILKET BOMBEN SLUNGADES, AFSPÄRRAS AF TRUPPER. 3. PLATSEN FÖR KATASTROFEN. × BETECKNAR FÖNSTERBALKONGEN, FRÅN HVILKEN ATTENTATSMANNEN KASTADE BOMBEN. 4. SANITETSSOLDATERNA BORTFÖRA DE DÖDA.

Sir Turner.

och svaga han återskänkt hälsa och kraft, utan också de många, som arbeta med framgång i den riktning han utpekat.

Sir Alfred Turner talade i direktör Kellgrens patienters namn, af hvilka han prisade sig lycklig att ha varit en.

Axel Herman Hägg, den uppburne konstnären, tackade för hvad direktör Kellgren varit för sällskapet B. V., det vill säga för sammanhållningen landsmännen emellan, för bevarandet af svenskt sinne på utländsk mark, och för all hjälpsamhet och frikostighet, som han lagt i dagen vid olika tillfällen. Herr Widegren uppläste hälsningstelegram från skilda håll och kanter och talade för frånvarande vänner, som omständigheterna hindrade att närvara. Fru Berner, som öfverträffas af få män i att tänka klart och gifva ett direkt uttryck åt tankarna, riktade några ord till direktör Kellgrens forna elever och efterföljare, hänvisande på deras allvarliga och betydelsefulla kall.

Fru Berner.

Direktör Kellgren tackade för all visad vänlighet; aldrig rädd för att vara originell, hurrade han ensam och fyrfaldigt, men bakom hurraropen skönjde vi en hel här af goda gärningar, så att hurraropen föreföllo oss dånande i den stora salen.

Efter att en skål utbragts för direktör Kellgrens familj och herr Harry Kellgren tackat härför, slog sig herr Kihlman ned vid flygeln och spelade svenska melodier, som efter hvarjehanda irrfärder öfvergingo i en sprittande vals, vid hvars toner ungdomen tog sig en sväng, och så var festen slut.

Dock inte för alla. Några följde med direktören till hans gamla hem vid Eaton Square, där i parentes sagdt institutets arbete fortgår under herr Harry Kellgrens ledning. Här talades och hurrades på nytt och dansades också, och jag såg inte hur långt vi hunnit in på småtimmarne, när gubben Kellgren drog sig tillbaka. "God natt, roa er nu bra," var det sista, jag hörde af honom. *En deltagare*

ATTENTATET I MADRID.

DET UNGA spanska konungaparets intåg i Madrid efter den lysande vigselceremonien i kyrkan San Geronomi blef som bekant afbrutet af ett ohyggligt bombattentat, hvilket visserligen ej med sina förstörande verkningar nådde de nygifta, men i stället dödade eller sårade en hop människor bland åskådarskarorna. Dådet föröfvades på Calle Mayor, då bröllopståget passerat guvernörens palats, och den förödande bomben slungades från huset n:r 88 vid nämnda gata. Mördaren var en anarkist vid namn Matteo Moran, som kort därefter tog lifvet af sig, då han greps i en by utanför Madrid.

Vi meddela här några speciellt för Idun vid olyskstillfället tagna ögonblicksbilder, af hvilka en återger villervallan på Calle Mayor omedelbart efter det bomben kreverat.

Porträtt af det spanska fursteparet finnas publicerade i denna tidnings n:r 7 för i år.

Mälar-Restauranten

är

Stockholms mest moderna Restaurant

Vidsträckt, härlig utsikt öfver Stockholm och Mälaren.

Utsökt franskt och svenskt kök.

Väl lagrade viner (dir. importerade).

Riks **99 26.** Allm. **93 51.**

IDUNS MODELLKATALOG.

I alla boklådor och hos alla Iduns kommissionärer; pris 50 öre.

Expedieras äfven direkt från Iduns expedition till alla platser där återförsäljare icke finnes, om 50 öre insändes i postanvisning. Pappersmönster till alla i katalogen förek. modeller erhållas till billigt pris från *Iduns Mönsterafdelning, Stockholm*.

Köp Vänersborgs Balskor!

Bästa svenska fabrikat!

Lätta! Eleganta! Hållbara!

INREGISTRERADT FABRIKS-MÄRKE A. F. CARLSSONS SKOFABRIK VENERSBORG

Hvarje sula stämplad med vidstående fabriksmärke.
Tillverkas som specialitet efter Wienermetod af

Aktiebolaget A. F. Carlssons Skofabrik,
Venersborg.

Försäljas i minut hos de flesta skohandlande i riket.

ETT BREF.

Kära vän!

DU BLIR nog ganska förundrad öfver att efter min långvariga tystnad åter höra af mig, men denna gång är det verkligen af en särskild anledning jag vänder mig till dig. Det är i din egenskap af härskarinna på en treflig landtgård, du nu skall hjälpa mig och äfven söka förmå dina grannar till samma hjälpsamhet.

I går hade jag min sömmerska hos mig och när hon satt så flitigt böjd öfver sitt arbete och solen lyste på hennes bleka kinder och öfver hela gestalten hvilade ett drag af trött undergifvenhet, då gjorde det mig så ondt om henne. Jag frågade henne, om hon kan få komma till landet något i år, men det har hon ej tillfälle till. Ack, om jag haft 50 kronor att skänka henne! Det har jag ju ej och dessutom måste det kännas svårt för en människa, som kan försörja sig själf, att behöfva taga emot almosor. Sedan jag nu tänkt hit och dit och grubblat öfver, hur jag skulle bära mig åt för att få henne till landet, fick jag den idén att vända mig till dig. Jag vet ju, att du har stora svårigheter för att få sydt något och det han I i allmänhet på landsbygden, därför har jag tänkt mig saken så, att våra stadssömmerskor skulle kunna komma ut och hjälpa Er under sommaren. Naturligtvis är det ej min mening, att de skulle sitta hela dagen vid arbetet, högst fem timmar. Det vore många små, klena, anspråkslösa sömmerskor, som gärna gjorde detta mot husrum och fritt vivre. De, som äro mer kunniga, finge naturligtvis ha någon betalning. En liten skrubb med ett fönster eller någon liten vindskammare att hyra in dem i finnes alltid, de äro ej bortskämda med några stora, luftiga gemak i städerna. Nu frågar jag dig till slut, vill du göra en god gärning både mot mig och min stackars bleka sy-Thilda och låta henne vara hos Er några veckor i sommar? Reskassan skall jag draga försorg om, vägen är ju ej lång, så den utgiften står jag ut med. Thilda är snäll, anspråkslös, snygg och anständig, hon lider ej af någon sjukdom, är endast klen af öfveransträngning. Någon skicklig sömmerska är hon ej, men hon kan ändra, laga och fiffa upp ganska bra. Har du ej söm att ge henne hela tiden, så ger hon gärna jungfrurna en handräckning, ty hon kan litet af hvarje, som förekommer i ett hus, hon generar sig ej att skura af ett golf, men som kokerska vill jag ej rekommendera henne.

Då jag känner ditt hjärtelag, behöfver jag ej bedja dig vara rädd om henne och tänka på, att hon måste ha tillräckligt med hvila för att hämta styrka för den kommande vintern. Jag är viss om, att du ej afslår min bön. Bearbeta nu dina vänner i grannskapet, så att de följa ditt exempel, jag söker inverka på mina vänner, så att de sätta sig i förbindelse med sina bekanta på landet. Om också blott en enda af dessa våra betungade systrar kan komma ut och få litet vederkvickelse, skulle det vara mig en stor glädje, och jag tycker att jag då med bättre samvetsfrid kunde njuta af min egen sommarhvila, som i år skall bli grundlig, då vi inackordera öss och jag slipper alla matbekymmer och min jungfru får resa till sitt hem och hvila sig. Kan du hjälpa mig att tänka ut någon plan för att de stackare, som arbeta i stora affärer, äfven kunna få komma ut och andas litet frisk luft, vore jag dig mycket tacksam. Gå blott ej och fundera så länge, att vår korta sommar flytt, innan din plan mognat. Du är väl snäll svarar mig med det första, ty till midsommar flytta vi ut, så jag behöfver ordna allt i god tid.

Med hjärtliga hjälsningar till din man och dina barn förblifver jag din tillgifna vän

ANNA MAJA.

FRÅN IDUNS LÄSEKRETS.

A PROPOS EN VÄDJAN FÖR BUTIKSFLICKORNA.

VID GENOMLÄSNINGEN af artikeln i fråga fick jag en idé, som jag nu beder Idun ha vänligheten föra vidare.

Hur skulle det vara att bilda en semesterkassa, något i samma stil som sjukkassorna? Jag tänker mig t. ex. en inskrifningsafgift för hvarje medlem af 2 kr. samt en månadsafgift af 1 kr. och 25 – 50 kronors semesterbidrag. Mången rättänkande och välvillig principal skulle nog gärna, hoppas jag, gifva en slant till grundplåt, väl vetande hur mycket mera nytta han har af ett friskt och uthviladt biträde än af en, som är trött och utarbetad. På detta sätt kunde man hjälpa sig själf och hvarandra, utan att behöfva anlita allmänna insamlingar. Finns ej någon föreningsvan, som vill taga initiativet? Anslutning skulle nog ej fattas.

Ännu en, som måste stanna i staden.

JAG HAR i Iduns senaste nummer läst Eder artikel om butiksbiträdena, deras löneförhållanden m. m. Ni tänker på någon slags insamling till förmån för butiksbiträdena — men den utväg ni hänvisar till tror jag ändå ej är den rätta. I allmänhet äro biträdena lågt aflönade, det är sant, och de ha en allt för lång och *obegränsad* arbetstid. Utan hjälp från hemmet *kan icke* en flicka lefva af sin lön som biträde — därför är den stora massan af biträden mestadels hämtad ur medelklassen — det dröjer med säkerhet 5 år, ja *mer,* innan de kunna få så pass i lön, att de kunna lefva däraf — och sedan få de vara mycket sparsamma. Så de riktigt fattiga kunna nog ej tänka på affärsbanan. Därför tror jag ej att butiksflickorna skulle taga emot af penningar, som hopbragts likt de på Barnens dag insamlade medlen.

Men det finnes något annat, som ni, bättre lottade skulle kunna göra — *handla icke om kvällarna!* På vintern icke efter kl. 8 och på sommaren icke efter 7. Många äro de, som få stå ½ timme och 1 timme för *en enda kunds* skull. Större affärer med humana ägare stänga, fast det är kunder inne, och låta dem gå ut annan väg, men många äro de, som låta sina 6, 8, 10 biträden stå där, för att *en* är upptagen och affären hålles öppen som midt på dagen. Ett stort antal biträden ha Skanskort. Däruppe är ju så härligt, och *om* man finge stänga 7, så kunde man hinna vara där en bra stund — men ack, fina fruar, som ha hela dagen ledig, skola handla någon småsak och äro så glada att "de hinna in" innan det stänges, och så blir klockan ½ 8 och däröfver, innan biträdena bli lediga.

I, som viljen öfva barmhärtighet, gören edra uppköp *före* affärernas stängningstid — om möjligt ej i sista minuten — och tänk hur mycken glädje I kunnen därmed bereda dem, som på så sätt kunna få njuta sin rättmätiga frihet efter en alldeles tillräckligt lång arbetsdag!

I, hvilkas män eller fäder ha affärer — bed dem tänka på sina biträden och gifva dem litet ledighet — utom den korta semestertiden. — Midt i sommaren skulle säkert många kunna låta sina biträden vara lediga turvis någon e. m. i veckan t. ex.

Affärsbiträde.

*

SOMMARPLANER. SVAR TILL "ÄMBETSMAN JÄMTE SYSTER". Se Idun n:r 15.

FÖLJ JÄRNVÄG till Hednorets station vid Lule-älfven eller kanske ännu bättre ångbåt till Luleå samt därifrån järnväg via Boden till Hednoret, därifrån ångbåt (dagliga turer) uppför Lule-älf förbi Bredåker, Svartlå, Åminne, Harads och Edefors (med godt hotell), vidare 24 km rodd, ångbåt eller landsvägsskjuts till Storbacken. Se i öfrigt Turistförenings Resehandbok IX, tur 38. Från Storbacken 5,1 mil landsvägsskjuts till Jockmock (goda gästgifvaregårdar m. rikstelefon uti Wuollerim, Koskats och Jockmock; från Wuollerim besökes lätt porsiforsarna). Från Jockmock går färden vidare medels hufvudsakligen ångbåt öfver de stora fjällsjöarna Purkijaur, Randijaur, Parkijaur, Skalkajaur och Saggat på en dag till Qvickjock (Nordens paradis). God gästgifvaregård. Proviantera i Jockmock före ångbåtsfärden!

Från Qvickjock eller kanske bäst från *Tjåmotis* fortsättes färden sedan in bland högfjällen till Aktse med godt kvarter. Här i Aktse, som torde vara den vackraste och härligaste högfjällsplatsen i hela Lappland, bör ett uppehåll i resan göras; härunder göres besök hos nomadlapparne i närheten och något af de ståtliga fjällen bestiges. Ovanligt rar fjällflora! Rödingfiske! Fortsätt medels fotvandring till Stora Sjöfallet och medels rodd och vandring till Harsprånget samt därifrån till Gellivara. Turisthyddor finnas, likaså vägvisare och bärare. Från Gellivara bestiges Dundret samt besökes grufvorna i Malmberget. Sedan järnvägsresa till Riksgränsen. Återfärd medels järnväg Riksgränsen—Stockholm. Se där mitt förslag!

Jag har läst svaret uti Idun n:r 20 med förslag å färd Hällnäs—Tärna—Norge etc. Tärna socken är verkligen förtjusande, men vägen dit och därifrån — det vackra, sevärda börjar egentligen ej förr än vid Tärnagränsen — är lång, dyrbar, tidsödande och enformig. Jag har själf färdats Hällnäs—Stensele—Tärna—norska gränsen. Och hvarför sedan göra intrång i det forna brödralandet, då så mycket vackert finnes i eget land!?

Angående utrustningen m. m.:

1:o Glöm för all del ej att besöka Qvickjocksfjällen och Aktse! Det är hufvudsumman!

2:o Hotell, gästgifvaregårdar, turisthyddor, m. m., se det föregående och resehandboken!

3:o Medför det minsta möjliga, helst endast hvad som kan rymmas uti en större ryggsäck eller näfverkont. Proviant och sådant, som man märker sig behöfva i klädväg m. m, kan man köpa under färden å de större platserna. Glöm, som sagdt, icke att medföra så litet som möjligt! En tung packning gör hela färden tung!

Medtag en regnkrage, en varm nattmössa, en filt, ett myggflor, yllestrumpor (några ombyten). I öfrigt sommarkläder. Ingen päls!

Fotbeklädnad: helst Västerbottens bandskor (sulade) med skoband.

Fiskredskap, åtminstone flugor och drag! Tändstickor! Vanligaste toalettsaker och ett litet apotek bör man medföra. Kamera (films-)!

4:o Proviant: Medtag endast litet konserver, bonit, te och kakao, samt då ni lämnar Jockmock bröd och socker!

Jag har besökt nästan alla fjälltrakter i vårt sköna land, men något så öfverväldigande, obeskrifligt härligt som Qvickjocksfjällen har jag aldrig skådat. Jag vågar hoppas, att mitt förslag accepteras, såvida det nu ej kommer för sent. Lycka på färden!

»OFFICER.»

SOPHIE OTTOSDOTTER. BERÄTTELSEN OM ETT KVINNOÖDE. AF ELISABETH KUYLENSTIERNA-WENSTER.

(Forts. fr. n:r 23.)

DÄR SOPHIE STOD i det öppna fönstret, kunde hon höra hviskande röster ifrån apelgården nedanför, och hon gissade sig strax till att det var den tjuguåriga Magdalena Tygesdotter, som lustvandrade där med sin hjärtans kär, den lärde doktor Gellius. Hon skymtade den unga flickans slanka gestalt i den ljusa sommarklädningen och den mörka manliga skuggan vid hennes sida.

Sophie tyckte vanligen, att det var något opålitligt hos doktor Gellii magra, kantiga figur och de framskjutande axlarna. Denna kärlekshandel likade henne icke. Hennes kära brodersdotter borde burit andra fästegåfvor än denne bokmals armband och ring och hon borde fått skänka sina fästmögåfvor åt en ståtligare ungersven.

Så tänkte fru Sophie Ottosdotter eljes, men i kväll grep stämning och längtan henne så starkt, att de två därnere blefvo till ett lefvande poem, en sommarens vackraste saga om ung älskog.

Hon hade ej hjärta att störa dem eller att mana jungfru Magdalena i säng. Jungfruburen skulle bli det heta blodet för kvaf. Sophie visste bäst, att bolstrar och finaste lin ej gåfvo ro åt sprittande lemmar. Den älskades famn var den tryggaste bädd, där blef kvinnan igen till ett sömnvaggadt barn med ljusa, leende drömmar.

Väktarens lur skrämde emellertid de båda unga. Doktor Gellius drog skyndsamt sin knotiga arm från jungfruns lif och tittade förskräckt uppåt tornet.

En liten apliknande skepnad uppenbarade sig tätt invid den stora ligusterhäcken och lät höra ett gäckande skratt.

"Hå, hå, hå, den svarta turturdufvan rädes ärlig fågellåt. Slikt undrar mig ej, då den dufvan väl till själen är korpens like. Tvi, för den fula fågeln!"

"Å Jep," utbrast Magdalena ångestfullt, "du har alltid skrämt mig. Skall du då aldrig lägga bort slikt otyg"

"Det är icke eder, jag med vilja skrämmer, skön jungfru, I är hvit som liten Kerstins dufvohamn, men han där, den lärde herren, honom nämner både Jep narr och jag den argaste korp, för han grundar ut hvad lättfärdigt är och lismar och smyger, imens han hackar ut den goda, kloka örnens ögonpar."

"Tig," hväste Gellius, "du olycksfödde narr, hvem skall en dag kväsa dig?"

"Icke I, herre, I skall själf blifva kväst af starkare klor än mina och akta då fjäderskruden, att den ej fastnar i buren. Ha, ha, hi, hi, ho, ho!"

Jep tog ett vigt skutt öfver häcken, och jungfru Magdalena tog darrande sin följeslagares arm, bedjande, att han måtte föra henne in i huset. Hon tordes ej töfva längre härute, trots sommarnattens fägring.

Doktor Gellius kysste vördnadsfullt hennes hand — för den händelse där skulle finnas åsyna vittnen — men hviskade så brännande, lockande ord i hennes öra, att Magdalena förfärad ryckte handen till sig och flydde från den alltför eldige fästmannen.

Hon var uppfostrad i stränga, rena seder, och hur innerligt hon älskade sin trolofvade, skulle han aldrig kunnat förmå henne att leka "Maribokloster"; så kallades på skämt de unga jungfrurna emellan, när någon alltför lätt gaf sig sin älskog i våld. Ty Maribo var ett syndens näste, hvilket satte kungen och regeringen många myror i hufvudet, och det halp föga, att den s. k. abedissan, jungfru Sophia Gyllenstierna fick den ena varningen efter den andra, nu senast af den mäktige Walkendorff, som i egen person rest dit.

Allt detta och annat mera flög igenom Magdalenas hufvud, när hon förskrämd ilade upp för trapporna; men mest tänkte hon dock på, om icke den stunden snart skulle randas, då hennes hulde fader ställde till bröllop för henne. Hon skulle nog laga, tänkte hon skälmskt, att hon blef den, som först satte fram högra foten i brudstolen, och medan hon klädde af sig, gnolade hon svagt för att ej väcka systrarna och tjänstetärnorna:

"Sätter bruden fram sin högra fot,
så råder hon öfver mannen god,
men sätter den brudgum höger fot fram,
så kommer han hustruns tyglar på skam."

Magdalena gick på tå fram till den lilla spegeln, där hon i månskenet svagt kunde skönja sin bild, och som hon stod där, genomilades hon af stark, obetvinglig lyckokänsla öfver den friska fägring, som blickade henne till mötes.

Hon lyfte de fylliga, välbildade armarna öfver hufvudet och log strålande.

O, att vara ung och älskad, att dansa emot framtiden på pärlstickad sko! Hon ville ha jublat högt, men vågade det ej, mest af fruktan att väcka den sjuka Sidsel.

Men krypa ned i bäddens duniga ide kunde hon ej — icke än. Sakta tryckte hon sina mjuka, röda läppar mot spegeln och kysste deras reflexbild länge i öfvermodig, sprudlande ungdomsglädje.

I detsamma ljöd ett hårdt slag mot fönstret, och en stor korp susade kraxande förbi, ilsket piskande med vingarna.

Magdalena for rysande tillsammans, och så lifligt och häftigt hade Jeps ord om korgen berört hennes vidskepliga sinne, att hon nästan trodde, att denna olycksprofet var ett af narren utskickadt, ondt väsen.

Hon skyndade sig att söka upp sin bädd och draga täcket öfver öronen, men först läste hon dock med brådskande andakt sina böner, som modern lärt både henne och syskonen, och dessutom ett litet stycke ur Knut Gyllenstiernas Catechismus. Hon var glad att hon kunde det utantill.

SJUNDE KAPITLET.

PÅ FÄRDELED.

Det var en regnig och blåsig oktobereftermiddag år 1599. Vinden hven öfver Själlands gulnade slätter, och de redan förut eländiga vägarna tedde sig i sitt uppblötta, gropiga och leriga tillstånd ännu erbarmligare. Ruggiga kråkor flögo kraxande tätt öfver stubbåkrarne eller satte sig nyfiket vid vägkanten i närheten af småfolket sparfvarna för att titta på de väldiga kolosser, hvilka långsamt skredo framåt vägen, dragna af knogande, svettdrypande hästar.

Den första var en rödmålad kaross med fladdrande röda klädesgardiner, som med ett klatschande ljud flögo upp och ned, när en vindstöt fick fatt i dem.

Om inte dessa himmelens fåglar, hvilka dvaldes än i skyarne och än vid dikesrenen, varit vana att se dylika oting, kunde de lätt tänkt sig, att det var ett lösryckt hustak, placeradt på fyra solida hörnpelare, hvilket nu rullade bort, hängande mellan väldiga hjul; då och då guppade karossen på någon af vägens ojämnheter och kastades så häftigt åt sidan, att de, som sutto inuti den, törnade ihop.

Efter herrskapsvagnen kommo två rustvagnar, liknande enorma koffertar på hjul. Kuskarna sutto på det hvälfda locket, men Lars drifvare, en lat och bekväm skåning, flyttade sig snart öfver till hästryggen, där blef han mindre mörbultad och hade dessutom lä af karossen.

Han fann det näppeligen i sin ordning. att fru Sophie Brahe på detta sätt flackade från gård och grund för att följa sonen Tage till främmande ort, men tillade han i tankarna i det han kliade sig med sin bastanta näfve bakom örat: "Fast en är ringa, har en öron te å höra och ögon te å se, och inte är det väl baraste sönnen den nådiga frun har i tankarna. Hon vill väl möta honom, Erik Lange me."

I den stora, skakande resvagnen satt fru Sophie, junker Tage och några af deras tjänstfolk. Fru Sophie frös och svepte både kappa och fäll om sig.

"Det torde bli en svår färd öfver till Nyborg," sade hon. "Månne färjorna taga oss öfver i denna storm."

"Jo, för visso, mater mea suavissima," svarade Tage gladt och hans kloka ögon strålade af lust att möta världen med alla dess faror och fröjder. Naturligtvis skulle han sköta studierna ordentligt både i Heidelberg och Basel, så att intet af de 300 daler hans moder med mycken möda bekommit af herr Henrik Ramel skulle blifva till skam, men han ville också njuta. Han lade handen på svärdsfästet och sköt upp den plymagerade hatten från den breda pannan. Han skulle önskat, att han vågat lätta litet på de kväfvande och utsikten stängande gardinerna, men modern hade varit sjuklig hela sommaren, och hon såg äfven nu så blek och lidande ut, att han visserligen ej nändes släppa in en enda kall pust till henne.

De båda, mor och son, sutto nära hvarandra och kunde obehindradt talas vid utan att bli hörda af tjänarna.

"Det skall bli förnöjeligt att se min kära Tale Thott och herr Gert Rantzau igen," återtog Sophie, "han har haft tung hjärtesorg, hvarom det sports i visorna till och med."

"Jag kan ej rätt minnas mig ha hört fru Tale Gert Rantzaus saga, sedan jag var barn," sade Tage. "Var det ej hon, som mot sin vilja blef bortförd af den morske Arild Urup? Så min faders syster hon är, har detta fallit mig ur minnet."

"Jo, det var den fagra Tale Thott på Eriksholm, som älskade Anders Eriksson Banner emot sin moder, fru Elsas vilja. Arild Urup satt då fången i Sverige, och jungfru Tale gick själf till kung Fredrik för att bedja sig fri från Arild, som var hennes trolofvade. Och min gode broders store vän var icke helt obenägen. Det såg ut som Tale skulle vinna, hvad hon önskade, ty kungen visste just då, hvad längtan och älskog var, och han svarade — som det står i den långa visan — herr Arilds bundsförvanter så:

"Det är bäst att låta dem komma samman,
som det så gärna vill."

Men då brusade de båda höga junkrarna upp och tvungo kungen att uppskjuta bröllopet ett år. På den tiden blef Arild lyckligen fri och drog med två adelsfruar till Eriksholm. Dessa lockade Tale ned i rosengården, och Arild, som hållit sig gömd i närheten, passade på, när en af adelsfruarna låtsade falla i vanmakt, att svinga Tale upp på sadelknappen och rida därifrån med henne. Sedan lät han offentligen kungöra sin bragd, som skedde en dag tidigare än hennes bröllop skulle stått med Anders Eriksson Banner. Stackars Tale, hon blef ingen lycklig brud, och visan säger heller icke ett ord om hennes fröjd, när den slutar så:

"Nu hafver Arild Axelssen
förvunnit både sorg och kvida:
nu sofver han så gladeligt
med jungfrun vid sin sida
— så drucko de bröllop på Eriksholm."

"Hur gick det herr Arild sedan?" frågade Tage.

"Han dog snart däreſter i fångenskap. Gud vare hans själ nådig," sade fru Sophie tromt, "men mycken men har han vållat, och en stor syndare är den, som gör sig saker till brott emot hjärtats val. Se väl till, älskade min Tage, att du, när din tid kommer, far varliga fram med de bräckliga, men dock så tålsamma kvinnohjärtana."

Tage log.

"Det töfvar väl, innan min timme slår att fästa brud, men full väl är där redan en älsklig tärna i min håg, och växer hon till i goda seder och behag, som hon nu i löften visar, har ej Skåne skådat vänare fru."

Han böjde sig ned och kysste fru Sophies hand.

"Du — har du redan..." Hon stammade fram orden, halft som i en dröm och dock — alltmera vaknad förstod hon, att hennes son ej längre var ett barn, fast det syntes henne så, när hon ömt tryckte hans hufvud mot sitt bröst, eller när hon hörde hans klingande, friska skratt.

"Ja, mater mea dulcissima, åren förflyktiga. Ännu några, och jag står och bidar mitt svar om jag tör vinna jungfru Helvig Rantzaus hand. Då skall där åter "drickas till bröllop på Eriksholm" med fröjd och gamman."

Fru Brahe lyssnade till sonens ord, men de värmde henne icke, tvärtom frös hon nu ända in i hjärteroten, när hon tänkte på att kanske hennes son hunnit fästa vif och rusta till bröllop, innan hennes tärande starka längtan nådde mål. Hon kände en sekund ett skärande agg, en stickande afund mot alla unga och lyckliga. Hur föga visste han om lifvets strider, den ljuslockige ynglingen bredvid henne. Han var den starke och modige, lifvets solsida, hon var den gråa skuggsidan. Skulle det väl någonsin blifva annorlunda. Hon var så genomtrött, hennes kropp och själ värkte, och tankarna orkade ej längre spänna sig senhårda mot alla de små och stora motgångarna. Hon måste ha hvila och lugn åtminstone några dagar, och hon hoppades få det hos fru Tale Thott. Berätta henne om sin Erik kunde hon icke. Därvidlag voro de alla utom hennes egen broder Apollo oförstående.

Hennes hjärta slog häftigt af kärlek och oro, när hon tänkte på honom, och hur han blifvit drifven i landsflykt från sitt fädernesland. Det hette, att han af fri vilja följt kejsar Rudolfs kallelse och med hustru och barn begifvit sig till Prag, men han visste, att han var för god dansk att någosin vilja lämna sitt land, om det velat mottaga hans tjänster.

Hon tryckte sonens hand och mindes plötsligt, att hon glömt säga honom till lycka, nu gjorde hon det och tillade:

"Vi hade nyss ett exempel på, hvad jag skulle vilja nämna ond älskog, ännu ett närmare finnes. Vakta dig väl för slik dålig handel, min Tage! Jag menar doktor Gellii fula mandat med jungfru Magdalena. Man friar icke till en välboren jungfru endast för att begära henne. Hon är för god till slik spott."

"Hur kan min fru moder tänka om mig, att jag skulle bete mig så vacklande och lättsinnigt som den hycklaren Gellius," utbrast Tage med upplågande harm. "Det är ömkligt, att en sådan vindleka skall gå i hosor och nämnas man. En käring är han och käringsnack har han fört."

Fru Sophie nickade. Det gjorde så ondt i hennes sjuka sida, när den tunga vagnen stötte och hoppade mot vägens ojämnheter. Hon måste maktlös luta sig tillbaka och sluta ögonen.

Då junker Tage trodde, att hon sof, äntrade han vigt ur vagnen och började marschera bredvid den dels för att räta på benen litet, dels för att få en bättre öfverblick öfver Korsör, som de alltmera närmade sig.

Fru Sophie kunde dock icke sofva. Hennes tankar hade så mycket att syssla med, men nu veko dock hennes egna intressen för broderns. Det var så längesedan hon hört af sin Apollo, och hon genomgick sorgset alla de pröfningar, hvilka särskildt under de tvänne sista åren drabbat honom. Hur falskt och småsint hade ej hans astronomiska epistlar blifvit bedömda! Och värre än det, hur hade man ej hindrat honom i hans vetenskapliga forskningar genom att beröfva honom hvarje möjlighet att utföra dem. Han hade velat göra sig ett observatorium på sin egen gård i Köpenhamn, men äfven den rättigheten förvägrades honom, som alltid tillförne kallats kungens "älskelige vän och tjänare".

Och denne hofmästare Christoffer Walkendorff, som kommit alltmera till makten, hur hade han ej i sitt segslitna agg sändt honom två okunniga stympare till Hven för att bedöma de instrumenter brodern där kvarlämnat; och de, som voro för nära jorden att känna andra stjärnor än dem furstars gunstlingsskap fäste på deras bröst, kallade alla dessa underbara ting, som hennes broder handhaft i vördnad och förstående, för: "Onyttiga redskap", som hade frågan gällt förbrukade plogar och harfvar.

Sophie var så upprörd, att den ena tåren efter den andra gled ned för hennes magrade kinder. En slik orättfärdighet torde dock ej Herren Gud lämna ostraffad. En gång, om ock i en sen framtid, skulle hans, brodern Apollos namn äras, spådde hon profetiskt.

En af tjänstepigorna dristade sig att väcka henne ur hennes tunga grubbel genom en ödmjuk fråga, om den nådiga frun ville hafva resesängen tillgänglig på färjan. Därmed kom Sophie ur sin tankevärld in i den verkliga, hvilken emellertid för henne alltid blef den främmande och oförstådda.

(Forts.)

Marguerite

ny, utsökt parfym,

kan i fråga om finhet, fyllighet och styrka fullt jämföras med den bästa franska.

Säljes i de flesta välsorterade parfymbutiker.

Hylin & C:os Fabriks-Aktiebolag.

Glöm icke

Kvinnornas rösträttspetition!

KÖKSALMANACK

Redigerad af

ELISABETH ÖSTMAN.

Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR

VECKAN 17—23 JUNI 1906.

SÖNDAG. Frukost: Smörgåsbord; wienerschnitzel med potatis; mjölk; kaffe eller te med gifflar. Middag: Grönsoppa; hamburgerbringa och tunga med legymer; fikonpudding med vaniljsås.

MÅNDAG. Frukost: Smörgåsbord; bräckt hamburgerbringa (rester från söndag) med potatismos; mjölk; kaffe eller te. Middag: Stekt kalfbog med spenat; brülépudding.

TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; oxtunga (rester från söndag) med brun kaprissås och potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Kromgädda med skiradt smör och pepparrot samt potatis; maisenakräm med mjölk.

ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; fiskstufning i snäckor; ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Grytstek med saltgurka, lingon och potatis; krusbärssoppa med vispad grädde.

TORSDAG. Frukost: Smörgåsbord; äggkaka med fläsk; mjölk; kaffe eller te. Middag: Grönsoppa med mjölk; våfflor med syit.

FREDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgröt med mjölk; stekt sill med grädde och lök samt potatis; kaffe eller te. Middag: Kall grytstek (rester från onsdag) med potatissalad; vinsoppa med biscuits.

LÖRDAG. Frukost: Smörgåsbord; pannbiff med potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Bräckt skinka med potatispuré; hvit sagosoppa.

RECEPT:

Wienerschnitzel (f. 6 pers). 1,2 kg. benfritt innanlår af kalf, 4 msk. salt, 3 kkp. vatten, 1½ kkp. stötta skorpor.

Till stekning: 3 msk. smör (60 gr.), 1 kkp. kokande vatten.

Till garnering: 24 rensade och urbenade ansjovisar, 2 citroner, 2 msk. hackad kapris.

Beredning: Köttet tvättas med en duk, doppad i hett vatten och skäres tvärs öfver muskeltrådarna i omkr. 1½ cm. tjocka skifvor, hvilka bultas väl på båda sidor. Skifvorna läggas under ett par minuter i starkt saltadt vatten (4 msk. salt på 3 kkp. vatten) och få afrinna. De vändas därefter i skorpbrödet och stekas hastigt på båda sidor i smöret. Schnitzlarna uppläggas på varmt serveringsfat och ofvanpå hvar och en lägges en citronskifva, 2 halfvor af en rensad och urbenad ansjovis korsvis samt några hackade kapris. Pannan vispas ur med litet kokande vatten, och såsen hälles försiktigt på serveringsfatet.

Fikonpudding (f.. 6 pers.). 2 hg. konfektfikon, 2 hg. sötmandel, 150 gr. socker, 4 äggulor, 2 dcl. tjock grädde.

Till formen: ½ msk. smör (10 gr.).

Beredning: Fikonen sköljas väl i ljumt vatten och skäras i fina strimlor. De läggas därefter i ½ lit. kokande vatten och få stå och svälla omkr. 2 tim. Mandeln skållas, torkas och drifves genom mandelkvarn, hvarefter den blandas väl med sockret, äggulorna, grädden och de svällda fikonen. En pajform smörjes med kallt smör. Massan hälles däri och puddingen får grädda i ugnen omkr. ½ tim.

Den uppstjälpes på fat och serveras varm med vaniljsås.

Brülépudding (f. 6 pers.). 3 hg. toppsocker, 2½ dcl. vatten, 6 stora ägg, 40 gr. strösocker, 6 dcl. tunn grädde, ½ vaniljstång eller skalet af ½ citron.

Beredning: Brülepudding beredes helst dagen innan den skall serveras. Sockret kokas med vattnet, tills det är torrt, då det omröres, tills det åter blir flytande och har vacker ljusbrun färg. Något af sockerlagen hälles i en vacker bleckform, som vändes rundt, så att lagen täcker både botten och sidorna. Den öfriga sockerlagen spädes med vatten och serveras som sås till puddingen. Äggulorna röras med sockret i 20 min. Grädden kokas med vaniljstången och tillsättes de rörda äggulorna under stark vispning, (användes citronskal, smaksättes grädden med skalet se'n den kokat upp), vispningen fortsättes tills krämen kallnat, då de till hårdt skum slagna äggvhitorna nedröras. Krämen hälles i den beklädda formen och får koka i vattenbad omkr. 1 tim. i ugn. Puddingen stjälpes upp, när den är fullkomligt kall.

Vill Ni ha' *godt hembakadt hvetebröd, så baka med* Lagermans Bakpulver "Tomten"!

Oxtunga med brun kaprissås (f. 6 pers.). 1 färsk oxtunga, vatten, salt.

Sås: ½ lit. köttjus, 1 msk. mondaminmjöl, 1 msk. fint hackad kapris, ½ msk. madeira, salt, socker.

Beredning: Tungan sköljes väl, påsättes i kokande, saltadt vatten, skummas och får koka, tills den är mör eller omkr. 3 tim. Skinnet afdrages och hälften af tungan användes till denna rätt. (Den andra hälften stekes med champignoner och serveras med grönsaker). Tungan skäres i ½ cm. tjocka skifvor. Köttjusen afredes med mondaminmjölet utrördt i 2 msk. kallt vatten och såsen får koka under rörning i 5 min. Den afsmakas med kaprisen, vinet och kryddorna. Tungskifvorna iläggas och såsen får åter koka i 5 min.

Anrättningen serveras, som frukosträtt, med brynt potatis.

Fiskstufning i snäckor (f. 6 pers.). ¾ kg. gädda, 1 msk. salt, 1 tsk. ättika, 1 lit. vatten, 2 msk. smör, 3 msk. mjöl, 2 dcl. tunn grädde, 2 dcl. fiskspad, salt, hvitpeppar, saften af ½ citron, 2 äggulor, 2 msk. stötta skorpor, (1 msk. rifven ost).

Till snäckorna: 1 msk. smör (20 gr.).

Beredning: Gäddan rensas, fjällas ej, sköljes väl och torkas med en fiskhandduk. Den ingnides med saltet och ättikan och kokas sakta i 1 lit. vatten. När den är kokt, upptages den genast ur spadet, som tillvaratages. Skinnet afdrages, alla ben borttagas och fiskköttet skäres i fina tärningar. Smör och mjöl sammanfräsas och påspädes med grädden och fiskspadet och såsen får koka 10 min. Den afsmakas med kryddorna och citronsaften och afredes med äggulorna. Fiskköttet nedröres försiktigt i såsen och massan lägges i smorda snäckor, samt öfverströs med de stötta skorporna och om så önskas med den rifna osten. Snäckorna sättas in i ugn i god ugnsvärme och tagas ut, när stufningen fått en vacker gulbrun färg. Den serveras genast.

Äggkaka med fläsk (f. 6 pers.). 6 ägg, 4 dcl. gräddmjölk, 2 tsk. hvetemjöl, (1 tsk. fint hackad purjolök), 3½ hg. randigt, lätt saltadt sidfläsk.

Beredning: Äggulorna vispas med mjölken och mjölet samt smaksättes om så önskas med purjolöken. Sist nedskäras de till hårdt skum slagna ägghvitorna. Fläsket skäres i skifvor och bräckes lätt i en het panna. Det upptages och flottet upphälles. Pannan gnides ur väl med hvitt papper, så att intet salt blir kvar. Flottet hälles tillbaka i pannan, som ånyo ställes öfver elden att bli varm, då äggstanningen ihälles och fläsket lägges ofvanpå. När äggkakan är gräddad på den ena sidan vändes den på ett lock, stjälpes åter i pannan och gräddas på den andra sidan.

Den serveras som frukosträtt.

Potatissalad (f. 6 pers.). ¾ lit. kokt, kall potatis, 2 kokta rödbetor, 2 saladshufvuden, 3 msk. kapris, 3 äggulor, 1 knifsudd salt, 1 tsk. engelsk senap, 1 tsk. socker, 5 tsk. vinaigre, 2 tsk. kaprisättika, 2 msk. fin matolja, 2 dcl. tjock grädde.

Beredning: Potatisen skalas och skäres i tunna skifvor, rödbetorna skäras i 1 cm. långa strimlor, saladen sköljes och skäres fint. Allt detta blandas på en karott. Äggulorna röras med salt, senap och socker och ättikan tillsättes droppvis, omväxlande med matoljan. Sist nedröres grädden och såsen hälles öfver saladen, som omröres försiktigt. Den serveras till kalla kötträtter i allmänhet.

Hvit sagosoppa (f. 6 pers.). 2 lit. vatten, skal och saft af ½ citron, ½ kkp. hvita sagogryn, ½ kkp. sultanrussin, 2—3 äggulor, 1½ hg. strösocker, 1 dcl. sherry eller franskt vin, 1 dcl. rabarbersaft.

Beredning: Vattnet kokas upp med citronskalet. Sagogrynen sköljas och iläggas jämte de sköljda russinen och soppan får koka under jämn rörning, tills grynen äro klara. Äggulorna och sockret röras i soppskålen till hvitt skum. Den heta soppan tillslås under stark vispning, och afsmakas med citronsaften, vinet samt rabarbersaften. Den serveras, om så önskas, med biscuits eller skorpor.

LEDIGA PLATSER

Lärarinna.

I enkel familj på landet önskas vid midsommartid en anspråkslös, bättre flicka, omkr. 25 år, kunnig i vanliga skolämnen, tyska och musik, att läsa med 3 barn, hvaraf den äldste, en gosse, skall till höstterminen läsas in i andra klass elementarskola. Svar med löneanspråk emotses snarast till »Enkelt Landthem», Stallarholmen p. r.

SÅSOM lärarinna för 3 flickor, 11, 9 och 7 år, sökes undervisningsvan, musikalisk ung flicka, som äfven vill hjälpa något i hemmet. Svar med fotografi, löneanspr. och ref. till Sundtorp, Ljungbyholm.

FÖR en lärarinna van att undervisa i skolans lägre klasser, finnes i höst anställning för undervisning af 6 à 7 barn ur officersfamiljer, bosatta i det nya militäretablissementet å Rindö (Vaxholm). Reflekterande torde för vidare meddelande hänvända sig till kapten Axel Kindberg, Kasernen, Storgatan 33, Stockholm.

Lärarinna

med undervisningsvana, språkkunnig o. musikalisk samt villig att något biträda inom hemmet erhåller plats den 1 sept. i prästgård å landet. 4 elever om 13 och 9 år. Lön 400 kr. jämte fria resor. Ref. fordras. Svar till »G. A.», Iduns exp.

EN ung anspråkslös något undervisningsvan lärarinna önskas till hösten för tvänne barn, 6 och 7 år. Betygsafskrift, ref., och fotografi under adr. »Musikalisk», Tösse st.

FRISK och hurtig flicka med småskollärarinnebetyg, villig att undervisa en 7-årig flicka och deltaga i förekommande husliga sysslor, kan till hösten erhålla plats i läkarefamilj på landet i Helsingland. Svar före denna månads utgång med betyg, referenser och hälst fotografi jämte uppgift om löneanspråk till »Läkarefamilj», Iduns exp.

LÄRARINNOR, Värd., Sällskapsd., Kontors-, Hushålls-, Barnfröknar erhålla goda platser. Norra Inackorderings-Byrån, Malmskillnadsg. 27, Stockholm.

Vid Bollnäs 5 kl. läroverk

blir till hösten en lärarinneplats ledig. Undervisningsämnena äro: kristendom och naturkunnighet i hela skolan, matematik och svenska i de tvänne högsta klasserna. Lön 800 kr. Sökande torde inlämna ansökan och betyg före den 1 juli till skolans styrelse, adr. Bollnäs.

Wanted

a young English lady to art as literary assistant. Address »Park and lake Scenery», Iduns exp., Stockholm.

Ledig plats

som kassörska betingar ofta, utom rekommendationer, jämväl redovisningsgaranti (uppbördsborgen). Sådan garanti eller borgen meddelas på liberalaste villkor af Brandförsäkrings-Aktiebolaget NORRLAND, Drottninggatan 23, Stockholm.

Begär prospekt och öfriga upplysningar hos bolaget eller dess närmaste agent.

Föreståndarinna för pensionat.

För bildad medelålders dam, fullt kompetent att förestå större förstklassigt pensionat med ett 80-tal gästrum, blir stadigvarande föreståndarinneplats instundande höst ledig. God hälsa, strängt ordningssinne, vaksamt öga, godt men bestämdt sätt mot tjänstefolk, organisationsförmåga, säker bokföring och vana att umgås med trafikerande allmänheten äro oeftergifliga förutsättningar. Erfarenhet från liknande verksamhet samt språkkunnighet lämnas företräde. Reflektanter hänvände sig, under uppgift om kompetens, referenser och lönepretentioner skriftligen till J. Ringborg, Norrköping.

Skolad sjuksköterska

med elementarskolebildning erhåller plats som biträdande föreståndarska vid Vänersborgs Hospital och Asyl. Löneförmånerna äro: 400 kronor pr år, fritt vivre jämte 125 kr. i kostförbättringspenningar samt fria tjänstekläder. Ansökningar åtföljda af bestyrkta betygsafskrifter jämte frejdbetyg insändas till Öfverläkaren.

En epidemisjuksköterskетjänst

är ledig i Västmanlands län. Lön 450 kr., fri bostad å sjukstugan vid Heby, fri kost och 50 öre om dagen vid tjänstgöring; bidrag till pensionsafgift. Sökande torde före den 15 juli till D:r E. Björkman, Västerås insända frejdebevis, skolbetyg, läkareintyg om god hälsa och frihet från svaghet och lyte samt betyg om utbildningskurs å större sjukhus och epidemisjukhus och om öfning i bostadsdesinfektion. Platsen får tillträdas den 15 augusti d. å.

Plats på advokatkontor,

hos undertecknad från 1 juli 1906 för en kvinna med god underbyggnad eller kontorsvana och håg att med tiden uppträda som advokat inför domstol. Ordningssinne och energi fordras.

SIGURD DAHLBÄCK,
Juris Kandidat,
Hornsgat. 1 II.

Mottagn.: Tisd.—Fred. kl. 3,30—5 e. m., Lörd. kl. 5—7 e. m., Sönd. 9—10 f. m.

EN enkel flicka, villig att sköta barn önskas nu genast. Svar till fru L. Fischerström, Trollhättan.

Sjuksköterska

som genomgått fullständig kurs å lasarett samt förvärfvat vana vid epidemisjukvård, erhåller plats som epidemisjuksköterska i Gefleborgs län. Lön 600 kr. årligen samt rätt till dagersättning af 50 öre utom vid epidemisjukvård. Ansökningar insändas före den 6 juli till 1:ste Provinsialläkaren, Gefle, och skola åtföljas af meritförteckn., präst- och läkarebetyg.

I ett af Sveriges större konditorier

erhåller en stadgad, redbar och i allo väl rekommenderad flicka med godt sätt att bemöta kunder fördelaktig anställning i höst. God handstil och säkerhet i räkning nödvändig. Egenhändigt skrifven ansökan jämte fotografi insändes i bref märkt »Plats för framtiden» under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

Föreståndarinneplatsen

vid Uppsala hospital är till ansökan ledig. Kompetensvillkor: utbildning i sjukvård, hälst äfven i sinnessjukvård. Lönevillkor: 700 kr. årlig lön och natura förmåner. Tillträde hälst redan den 15 juli d. å. Ansökan och betygsafskrifter insändas snarast till Öfverläkaren, Hospitalet, Uppsala.

Kokerska,

medelålders, erhåller plats på landtegendom i mellersta Sverige nästk. 1 juli. Sökande bör vara kunnig i matlagning och bakning samt för öfrigt i allt som hör till ett landthushåll. Goda rek. fordras. Svar med löneanspråk och märkt »R. P.», torde sändas till Iduns exp., Sthlm.

FRÅGAS om någon bildad flicka, kunnig i och van vid husliga sysslor, vill i ett hem på landet ¾ timmes järnvägsfärd från Stockholm åtaga sig en »ensamjungfrus» sysslor med undantag för grofsysslor, såsom skurning m. m.? Stillsamt hem (blott två damer). Lön 200 kr. Vänligt bemötande. Svar hälst med fotografi till »Tumba 30», Tumba.

HUSLIG, bildad, 25—30 års bättre flicka, med sätt och yttre, erhåller förmånlig, bekväm plats att sköta bättre ungkarlshem. Upplysningar jämte fotografi till »Framtid» under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

PÅ naturskön, invid stad belägen, medelstor landtegendom, önskas nu genast en bättre, pålitlig och duglig flicka eller änkefru som husföreståndarinna hos barnlös, medelålders änkling. Jungfru finnes. Inga tjänare i maten. Goda ref. önskas. Svar till »God plats», Iduns exp. f. v. b.

PLATS finnes från 1 juli för en à två ordentliga och dugliga flickor som kunna sköta allt som förekommer i ett hus. Inga barn. Naturskön trakt nära station i Västergötland. Svar med pret. och rek. till »Villahem», Iduns exp.

EN stadgad flicka med god hälsa, glädtigt humör och sparsam önskas att ensam sköta ett anspråkslöst hushåll för 2 äldre ungherrar, hälst från tiden omkring 1 sept. Nybyggdt, vackert beläget hus omedelbart invid stad i Värmland. Svar med uppgift å löneanspråk, rekommendationer m. m. för vidare meddelanden till »Sven 52», Grängesberg.

Äldre barnsköterska.

Äldre barnsköterska, van att sköta späda barn, försedd med de bästa rek., vänlig och vid godt humör önskas till hösten eller hälst från 1 aug. 1906. Svar snarast möjligt med betyg, åldersuppgift och lönepret. till »Augusti», Sv. Telegrambyrån, Örebro f. v. b.

Barnfröken.

En verkligt barnkär, ordentlig flicka, något kunnig i sömnad får plats nu genast i familj på landet. Lön 180 kr. Svar till »E. J.», Gällstad.

MOT fritt vivre önskas en bättre, anspråkslös flicka till en stilla prästgård på landet, något kunnig i matlagning och bakning samt hvad som förefaller inom hemmet. Svar i förseglad biljett till »Familjemedlem 22», Iduns exp., Stockholm.

EN bildad, duglig flicka med gladt och jämnt lynne kunnig i matlagning samt i ett hem förekommande göromål sökes för en mindre familj. Då sökande äfven önskas som sällskap samt anses som familjemedlem bör samma äga förmåga att göra hemmet trefligt. Svar med fotografi och referenser till »Ingeniör X. Y. Z.», Iduns exp.

HUSFÖRESTANDARINNA. I ett enkelt, men godt hem i Stockholm med 3 friska barn om 14, 10, 8 år, där frun för sjukdom vistas borta, önskas som föreståndarinna en medelålders, praktisk, huslig, vänlig, barnkär och i sjukvård något erfaren fröken. Godt sätt med barn fordras. Svar med löneanspråk och rekommendationer till »Kontorschef», Iduns exp.

EN enkel, anspråkslös, bildad flicka kunnig i sömnad och villig deltaga i alla inom ett hem förefallande göromål samt vid vården af barn erhåller plats nu genast. Den sökande bör vara musikalisk samt kunna hjälpa barnen med läxläsning. Svar med fotografi samt löneanspråk sändes till »A. C.», Lidköping p. r.

PLATSSÖKANDE

Informatorsplats

önskas under juni—juli af fil. stud. med kompetens och undervisningsvana i moderna språk. Svar snarast till »Stud. 04», Sk. Dagbladets filialkontor, Lund.

Lärarinna.

Plats såsom lärarinna sökes af ung examinerad småskolelärarinna, som genomgått fullständig elementarskola samt därjämte praktiserat tre år i samskola i mellersta Sverige. Bästa betyg och rekommendationer kunna företes. Svar bedes sändas inom en månad till »Lärarinna», Svenska Telegramb., Malmö.

VÄFLÄRARINNA önskar plats till hösten. Har genomgått Handarbetets vänners praktiska och teoretiska väfkurser, väfkurs hos Nina von Engeström, Örebro samt Lundinska slöjdkursen. Svar till Granliden, Mem.

PLATS önskar lärarinna, undervisningsvan i skolämnen, språk, musik. Svar »Jämnt lynne», under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

SOMMARKONDITION önskar van musiklärarinna — elev af Richard Andersson. Svar till »Marianne», Södertörns Villastad p. r.

En 18 års flicka

som genomgått 8 kl. läroverk önskar plats i familj att läsa med mindre barn. Svar till »G. A.», p. r. Västerås.

Informatorsplats

önskas under sommaren af latin 7:2:are med stor undervisningsvana och ur god familj. Utmärkta rek. Svar till »Prästson», Iduns exp.

STUDENT, halfrealist, med folkskollärarinneexamen och ett års praktik önskar sommarlärarinneplats, hälst å landtegendom. Små löneanspråk. Svar under adress »04», Eskilstuna p. r.

STUDENTSKA, som i år utgått från Wallinska skolan, önskar plats att undervisa i vanliga skolämnen och musik under juli—augusti. Svar till »G. H.», Svanå.

Referens: Lektor B. Beskow, Öregrund.

GODA hushålls- och barnfröknar, lärarinnor m. m. till familjer finnas anmälda å Inack. Byrån, Norrköping. **Rikstel. 9 16.**

SJUKGYMNAST önskar anställning inom familj vid badort eller att medfölja utomlands. Svar till »N. K.», Iduns exp.

PLATS som privatsjuksköterska sökes af en 24 års flicka af god familj från landet, som efter genomgången sjukvårdskurs innehaft sådan anställning. Tacksam för svar vore »Judith», Töreboda p. r.

UNG, bildad flicka önskar plats till hösten i treflig familj på landet, att deltaga i alla husliga göromål. Är kunnig i handarbeten och musik. Äfven villig deltaga med skrifgöromål. Svar till »Skånska», Iduns exp. f. v. b.

UNG flicka önskar mot fritt vivre plats i godt hem för att lära hushåll. Svar till »Agda 1906», Kållängen.

NÜRNBERGS PILSNERDRICKA

Allm. 30 48. Riks. 7 94.

IDUN

ILLUSTRERAD TIDNING FÖR KVINNAN OCH HEMMET

N:R 24 (1015) TORSDAGEN DEN 14 JUNI 1906 19:DE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR:
IDUN, VANLIGA UPPLAGAN KR. 6:50
IDUN, PRAKTUPPLAGAN..... » 8:—
IDUN, BIBELUPPLAGAN..... » 11:50
IDUNS MODETIDNING..... » 2:—
LÖSNUMMERPRIS: 12 ÖRE.

UTGIFNINGSTID:
HVARJE TORSDAG.
ANNONSPRIS:
25 ÖRE PR MM. FÖRE,
20 ÖRE EFTER TEXTEN.
FÖR UTL. ANNONSER 40 ÖRE.

HUFVUDREDAKTÖR o. UTGIFVARE:
FRITHIOF HELLBERG.
MOTTAGN.-T. KL. 2—3. ALLM. 402, RIKS 86 60.
BITRÄDANDE REDAKTÖRER:
J. NORDLING o. E. HÖGMAN.

BYRÅ:
51 DROTTNINGGATAN 51.
REDAKTIONEN KL. 10—4.
EXPEDITIONEN KL. 9—5.
ANNONSKONTORET 9—5.
ALLM. TEL. 61 47. RIKS 16 46.

ALLA SKRIFVELSER I REDAKTIONSANGELÄGENHETER BÖRA SÄNDAS TILL IDUNS REDAKTION, EJ TILL NÅGON RED.-MEDLEM PERSONLIGEN.
REDAKTIONSTELEFONER: ALLM. 98 03, RIKS- 16 46.

NORDISKA MÖBLERINGS-AKT.-BOL.
MALMÖ • STOCKHOLM • GÖTEBORG
18 Birger Jarlsgatan 18
är Sveriges största affär inom branschen.

Barnängens Vademecum.
OBS.! Bland alla munvatten på hygieniska utställningen i Grand Palais, Paris 1902, var Vademecum det enda, som erhöll högsta pris, Guldmedalj, i sin egenskap af »antiseptiskt munvatten».
Barnängens Tekniska Fabrik,
H. M. Konungens Hofleverantör.

FÖRNÄMSTA MARGARIN
Arboga Margarinfabriks högsta märke.

Maltestorps Pensionat för unga flickor
börjar sitt 2:dra läsår 1 sept. Nya elever torde anmäla sig innan 20 juni hos pensionatets föreståndarinna
Ottonie Norström,
Maltestorp, Sjöbo.
Referenter: Cecilia Milow, Handtverkaregatan 34, Stockholm; Grefvinnan Wachtmeister, Kulla, Gunnarstorps Helsingborg Friherrinnan Ramel, Villa Åsum, Sjöbo; Professor Geijer, Uppsala; Hofpredikant Gemzell, Stockholm.

Köttextraktet BONIT
i flytande och fast form samt i kapslar
rekommenderas.

UNDER
JUNI, JULI OCH AUGUSTI
ÄR
IDUNS EXPEDITION
ÖPPEN
LÖRDAGAR KL. 9 F. M.—3 E. M.,
ÖFRIGA HVARDAGAR KL. 9 F. M.—5 E. M.

Oumbärlig för hvarje dam är Golfrocken
— saisonens mest gouterade nyhet —
i såväl röd som hvit klädesberedd ylletricot enl. vidstående teckning. Lätt, chic och lämplig för hvarje figur. Levereras portofritt närmaste poststation till kr. 12: — pr st. i 3:ne storlekar för vuxna samt till kr. 10: — pr st. i 2:ne storl. för 12 à 15 års flickor.
Härtill passande sportmössa till kr. 2: —.
Särdeles chic.
Extra nyheter i golfblusar i hvitt och coulört med olika uppslag till kr. 4: —.
Varuhuset Lundbergs Kappfabrik, Helsingborg.

Obs.! *Franska snörlifssömmeriet i Stockholm är flyttadt till Norrmalmstorg n:r 1, en trappa upp i ymlig och väl belägen lokal. Begär prospekt.*

Pärmar till IDUN 1905 och föregående år
tillhandahållas till följande priser:
Iduns pärmar, röda med guldtryck ... 1: 50
D:o, röda, bronstryck 1903..... 1: —
Iduns Romanbibliotek, röda eller gröna 0: 50
Iduns Hjälpreda, röda eller gröna..... 0: 50
Kunna erhållas i närmaste bokhandel eller direkt från Iduns Expedition, om rekvisition och likvid i postanvisning insändes.

Mathållningen
för tjänstemän vid industrielt verk i mellersta Sverige kan på förmånliga villkor få öfvertagas den 15 instundande augusti af därtill fullt kompetent och i alla hänseenden ordentligt och aktningsvärdt medelålders fruntimmer.
Ansökan åtföljd af intyg och referenser insändes till »S. W.», under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

Alla! Alla! Alla!
som rekvirera vår nya, 160 sid. stora, med c:a 2 000 illustr. försedda katalog och insänder 30 öre till porto erhålla
alldeles gratis ett fickur
af äkta silfver, eller annan värdefull present efter eget val, vid första order från Nordens största efterkrafsaffär
Varumagasinet, Göteborg 2.

HOTELL PRIMAVERA,
Via Veneto, Rom.
Innehafvare: Castelli & Atzel.
1:sta kl. Familjehotell, beläget midt emot Drottning Magueritas Residens och Svenska Ambassadhotellet
OBS.! Svenska tidningar.

Blomsterlökar
från C. G. Van Tubergen J:or i Haarlem. Årets katalog nu utkommen o. erhålles genom Jean O. Erikson & C:o, Göteborg.

Hvad sägs om "Tomte-kräm"?
Därom säges allt godt. Det är lätt att tillaga, har ett utmärkt vackert och inbjudande utseende, smakar förträffligt och så är det ju fabulöst billigt. »Tomte-kräm» tillagas af Lagermans Saft-kräm-pulver Tomten à 25 eller 40 öre pr paket.

För intet kan naturligtvis ingen lämna vybrefkort, men se här, till hvilket pris de erhållas hos *John Fröberg, Finspong.* 100 vy- o. genrebrefkort i *färg*tryck kosta kr. 1.80, då äfven 50 brefkort i färgtryck erhållas *gratis.* Köpas 200, kosta de kr. 3.60, och då erhållas 100 brefkort i färgtryck *gratis.* Insänd ettdera beloppet. Lätt förtjänas 5 kr. pr dag på dessa kort!

50-öres-tvålar för 17 öre.
Originalkartonger om 5 st. finaste, öfverfettade tvålar erhållas à 85 öre om de köpas direkt å Kölnerlagret, 24 Smålandsgatan, Stockholm (öppet 9—6,30). Tvålarna äro verkligen utmärkta. Vi rekommendera dem på det varmaste åt alla Iduns läsarinnor. Tvättvål till partipriser. Begär priskuranter.

H. G. Groms & Son,
Göteborg, Korsgatan 12,
rekommendera såsom särdeles goda kvalitéer:
Konjak ..... à 2,50 pr liter.
Whisky ..... » » » »
Portvin ..... » » » »
Madeira ..... » » » »
Häraf kunna erhållas: proflådor om minst 18 literbuteljer — sortiment enligt köparens önskan — 40 kr. pr låda, netto, fritt hvarje järnvägs- och ångbåtsstation.
Förskottslikvid torde åtfölja beställningen — enklast i postanvisning.

På Världsutställningen i Liège 1905 tillerkändes ÖSTLIND & ALMQUIST, Arvika,

Diplômes d'honneur (Guldmedalj och särskildt hedersdiplom)
för Flyglar, Pianinon och Orglar.
Alla firmans utställda instrum. inköptes af k. direktionen för världsutst. lotteri.
Lager- och Filialexpositioner:
Göteborg, Kungsg. 15. Stockholm, Vasag. 50. Malmö, Baltzarsg. 10.
Begagn. tagas i byte. Begar priskurant.
Öfver 12,000 instrum. levererade.
Prenumerera på Barngarderoben.

Prenumerera på Idun!

DEN FRISKASTE och Angenämaste är F. Paulis ELECTA Eau de Cologne Ser ut så här

Schweizer Siden är bäst!
Begär prof på våra **nyheter** för **våren** och **sommaren** till **klädningar** och **blusar: Habutai, Pompadour, Chiné, Rayé, Voile, Shantung, St. Galler Stickerei, Mousseline** 120 cm. bred, från 95 öre metern, i svart, hvitt, enfärgadt och kulört.
Vi sälja endast garanteradt solida sidentyger **direkt till privatpersoner, porto- och tullfritt** till bostaden.
Schweizer & Co., Luzern S 4 (Schweiz),
Sidentygs-Export. — Kungl. Hoflev.

Magplågor,

hufvudvärk, hämorrojder m. fl. obehag förekomma ofta i förening med *trög afföring*. Ett mycket verksamt medel till lindrande häraf har Salubrin visat sig vara, då det användes på sätt, som enligt bruksanvisningen befunnits ändamålsenliga, men för att botande skall kunna äga rum fordras att lefva rationellt och iakttaga läkares föreskrifter. Salubrin tillhandahålles i Parfym-, Speceri- och Färgaffärer. Partilager hos

Geijer & C:o,
Stockholm.

TIDSFÖRDRIF

ARITMOGRYF.

1	1	2	3	4	5	6	6
2	5	6	1	7	8	2	9
3	10	5	10	7	4	11	8
4	12	2	13	14	15	9	16
5	7	20	7	6	5	8	7
6	6	11	1	8	18	17	17
7	14	2	1	20	7	19	7
8	7	14	3	2	16	7	4
9	8	2	8	3	5	8	15

Siffrorna utbytas mot bokstäfver, hvilka gifva här betecknade ord:

1) fisk, 2) stad i Tyskland, 3) vägvisare, 4) sagofigur, 5) kvinnonamn, 6) del af en viss fågel, 7) dömande, 8) samling af farkoster, 9) stad i Kina.

Äro orden de rätta, gifva deras begynnelse- och slutbokstäfver namnen på tvänne mycket bemärkta män.

Miriam.

ANAGRAM.

Först namn på en konung af Sköldungaätt,
Som styrde sitt rike på ypperligt sätt —
Så säger åtminstone myten.
Det landet behöfde ej något försvar,
Polis och soldat lika onödigt var,
Ty där tänkte ingen på byten.

Där stod hvarje åker af kornguldet full,
Och sattes en sticka helt löst i dess mull,
Så slog den strax rötter och grenar.
På trampade stigar man tryggt kunde så —
Med hopp om att åter dem oskadda få —
De ädlaste pärlor och stenar.
O, lyckliga konung af grannarnas land!
Du visste ej af hvarken strid eller brand,
Ty aldrig vårt andra dig störde.

Men hade den kommit med oro och split,
Då hade, som fredsällt, ditt namn ej nått hit,
Dit seklernas vågsvall det förde.

Sibylla.

CHARAD.

Mitt första är lämpligt för djur, när de dricka,
Mitt andra: så nämnes poetiskt en flicka,
Mitt tredje, fast ensamt, behöfves dock här,
Mitt fjärde ett mansnamn i Irland man bär,
Mitt hela kan räcka en hjälpande hand,
Och lyckas att sjuklingar rädda — ibland.

Hjördis.

PARAGRAM.

Om nedanstående ord, såsom stafvelser betraktade, utbytas mot andra af närsläktad eller motsatt betydelse, så erhållas 8 nya ord, hvilkas begynnelsebokstäfver bilda namnet på en svensk stad.

Gå—hans—smör.
O—ändpunkt—varg.
Grön—tand—ö.
Tall—snok.
Tråckla—oxe—far.
Kaffe—gråta—sju.
E—kamp.
Herre—lönn—vår.

Adam.

SIFFERARITMOGRYF.

1	1	2	3	4	5	6	7	8
2	9	10	11	12	4	13	6	9
3	14	15	9	4	13	14	10	4
4	4	16	8	6	2	13	14	4
5	17	9	16	18	6	2	19	9
6	2	4	8	12	10	18	14	10
7	11	7	6	2	8	13	9	18
8	14	8	4	13	12	17	17	14
9	10	20	4	1	9	8	14	10

Siffrorna ersättas med bokstäfver, och gifva begynnelse- och slutbokstäfverna namnen på tvänne berömda utländska badorter.

1) Hvad regenter bruka. 2) Konstflit. 3) Tillvaro. 4) Grekisk filosof. 5) Lefnadsbeskrifning. 6) Sagoprinsessa. 7) Adjektiv. 8) I skogen. 9) Järnvägsstation i Sverige.

Vanja.

REBUS.

En L 000000 R biljt.

LOGOGRYF.

När hösten gästar oss med kulna dagar,
Och regn i strida skurar faller tätt,
Samt öfver snufva, hosta jämt man klagar,
Vi säkert komma till vår fulla rätt.
Om också eljes man blott flyktigt tittar
Bort till den plats man oss förunnat har,
Man litet oftare med blicken hittar
Till oss, när solen på sin guldflod spar.
Elastiska vi äro af naturen,
Samt äro böjda att fördraga tvång,
Fast man oss fyller under vandringsturen,
Vi icke rubbas i vår säkra gång.
Visst händer det ibland att man »på baken»,
Behandlar oss en smula nonchalant,
Men hvem kan göra något åt den saken
Vår släkt blir därigenom mer kurant.
Och när vi blifva läck? En gammal skuta
Man sänka kan, den lika blir med noll,
Men vi, vi kunna mycket bättre sluta,
Och gå »till väders» i — en pojkes boll.

Men nu ska' vi dela
I småplock mitt hela:
Ett djur, eller två;
Ett skaldjur också.
En kompositör,
Hvars namn icke dör.
På kinden en fläck.
En blomma så täck.
I tsarriket stad.
Af flickor en rad.
En inhägnad mark.
Ett träd uti park.
En kropp utan själ.
Hvad yxan gör väl..
Ett illasinnadt band.
En färd öfver land.
Ett verktyg af stål.
En högblå kupol.
Blodsugare, ful.
Hvad nyttjas kring njul?
En månad bland tolf.
Strös, hackadt, på golf.
Behagfullt manér.
På geten, med fler.
En känsla af hat.
En skjutvan kamrat.
Ett varmfuktigt flor.
En plats, dit man ror.
En knippa af hår.
Hvad vandraren får.
En man, som är feg.
En bindmassa, seg.
En luftens kurir.
Hvad tröttande blir.
Förnedrande »zvyck».
För blommor och dryck.
Af målning ett sätt.
Af män en kvartett.

Sibylla.

VOKALUTELÄMNINGSGÅTA.

Ssm dn gml tppn gl s lr sg dn ng tt gl. (Skottskt ordspråk).

L. B.

KONSONANTFÖRÄNDRINGSGÅTA.

Med b jag räknas kan som dagligt bröd,
Med j en farkost uti lust och nöd,
Med k af sten och mull ett öfverflöd.

Fix.

GEOGRAFISK GÅTA.

A, al, an, bre, bu, d, eg, eh, en, g, gne, hy, is, k, l, n, o, os, r, rg, rin, rt, se, sel, t, ta, tan, to, un.

Af ofvanstående bokstäfver och stafvelser bildas 7 geografiska namn. Dessa äro: 1) provins i Frankrike, 2) historisk plats i Dalarne, 3) stad i Preussen, 4) flod i Afrika, 5) stad i Spanien, 6) stad i Würtemberg, 7) stad i Sverige. Slutbokstäfverna bilda namnet på ett land i Europa och begynnelsebokstäfverna namnet på en stad därsammastädes.

Fix.

BOKSTAFSGÅTOR.

1.
Med d ett målkärl,
Med s en fisk.

2.
Med k en kedja,
Med l en odåga.

3.
Med a ett namn,
Med e ett mineral.

4.
Med l en sjukdom,
Utan l en metall.

Fix.

LÄNKGÅTA.

Utan att omkasta hufvudordets bokstäfver, uttager man ur detsamma — ett efter annat — 6 särskilda småord, hvilka dock skola gripa in i hvarandra med minst en bokstaf, så att det hela bildar en kedja, hvari hvarj ord utgör en länk.

Att bli utsatt för vårt första,
Kanske ofta utan skäl.
För vårt andra, som kan leda
Djupt och kränkande det kännes
Till ruin, bör man sig akta,
Om man vill sitt eget väl.
Tredje länken är benämning
På nybörjare i något,
Hvari han skall sig fullända.
Ett pronomen fjärde länken,
Och den femte: dryck, som mången
Hjälte kastat öfverända.
Sjätte länken kan man gifva
Med sin hand, men ock med orden —
Gömd, men ämnad dock att fattas.
Hufvudordet: en, hvars lefnad
Och moral är opålitlig
Och därför ej högt kan skattas.

Metta.

Prisbelönt med guldmedalj vid världsutställningen i Liége.

»MUM» bästa kraftnäring för barn. Intyg och förord från legitimerade läkare och barnasyler. Svenskt fabrikat tillverkadt under kontroll af D:r C. Setterberg. Fritt från stärkelse och cellulos och hvarje för dibarn skadligt ämne. Säljes i stora burkar om 400 kcm. till kr. 1.75 hos apotekare och handlande.

A. W. Friestedts Fabr. A.-B., Stockholm.

LÖSNINGAR

TILL TIDSFÖRDRIFVET I N:R 23.

DUBBLA ORDSPRÅKSARITMOGRYFEN: En svala gör ingen sommar—Alla moln gifva inte regn: 1) Emilia, 2) gnälla, 3) huslig, 4) hvitan, 5) anonym, 6) pluton, 7) opaler, 8) ägorna, 9) örring, 10) grafit, 11) drifva, 12) gnafva, 13) Grenna, 14) ventil, 15) bannor, 16) åsätta, 17) Odense, 18) Omberg, 19) kamera, 20) bakugn, 21) råttan.

CHARADEN: E-län-de.

AKROSTIKONET: Kopparslagare: kraft, ovarsam, Paris, parad, akt-

Patent. **Hafremjöl.**

Gyllenhammars

För maglidande är GYLLENHAMMARS pat. Hafregryn och Hafremjöl ett verkligt läkemedel. Gyllenhammars Barnkraftmjöl gör barnet friskt och kraftigt.

Nytt! **Nytt!**

'Säkerhetskaffelocket'

Största nyhet för köket! Hindrar öfverkokning! Passar för alla kaffepannor! Kostar endast 80 öre. Finnes öfverallt. I parti från

Industribol. GOTTF. THORSSIN & C:o,
19 A Torsgatan, Stockholm.
Rikstel. 4. Telegr.-adr. Thorssinkomp.

Vill du ha napp,

tur, riklig fångst vid ditt fiske: metning, långref, ståndkrok, drag etc. tillskrif Agenturen Svecia, Stockholm 5. Kostar ingenting. Bifoga ett 5 öres frim. till svarporto. Passa på!

Prenumerera på Idun.

Den djupa och varaktiga glansen å koppar och mässing erhålles endast då man vid putsning använder

Cyprolin puts-pomada;

finnes i 10- o. 25-öres askar, i 1/1 o. 1/2 kg. burkar.

Holst & C:o Tekn. Fabrik,
STOCKHOLM.

Dröj ej att börja använda

A. B. LINGONS, Göteborg,

SYLT & SAFT.

Högsta kvalitet. Billigaste pris. Finnes i hvarje Speceriaffär.

Handväfda Linneväfnader.

Duktyger, handdukar, lakanslärft, näsdukar m. m., köpas bäst och billigast från Kungsäters Linneväfveri, Kungsäter. Katalog och profver gratis och franko.

Ärade fruar!

Verkligt helfet, lagrad ost af egen tillverkning, 4 till 10 kgs vigt säljes à 1,45 pr kg., mot efterkraf från Kyrkängens Mejeri, Elgarås.

Rätter för barnkammaren.

Ingenting öfverträffar de enkla rätter, som så ofantligt snabbt tillagas af

Mondamin

och kokad frukt. Kokad frukt är hälsosammare för barn än frisk och en Mondamin-mjölkkräm är ett idealiskt tillägg därtill.

Ensamtillverkare:

Brown & Polson,
Paisley, Skottland.

Alsbäck

rekreationsort vid Gullmarsfjorden (1 mil fr. Lysekil) rekommenderas. Vidare genom Olga Dahl, Lysekil.

Banyuls Trilles.

Ett aptitgifvande, magstärkande vin, afsedt för konvalescenter och svaga personer i allmänhet. Rekommenderadt af många hrr läkare.

Pris pr butelj kr. 3,50 hos
HÖGSTEDT & C:o,
Stockholm, 32 Regeringsgatan.

SUNLIGHT TVÅL tillverkas af de bästa och renaste oljor och fettämnen, samt innehåller ej några skadliga beståndsdelar. Den tillfredsställer därför de största anspråk.

SUNLIGHT Tvål

Kuhnebad.

Personer, som lida af sömnlöshet, dålig mage, reumatisk värk, mottagas vid Djursholms Kuhnebadanstalt. Härliga promenader vid sjö Begär prospekt. Fru Anna Fredriksson, Allm. Tel. Djursholm 193. Riks 27.

Prenumerera på Barngarderoben.

sam, reling, snarka, lärka, alf, gnista, aktiv, rakask, endräkt.

BORTPLOCKNINGSGATAN: Karolin, linkar, Karin, kria, ark.

METAMORFOSEN: Kommendörkapten.

PARAGRAMMET: Triumfbågen — Eifeltornet: Talgoxe, rostfri, innanhaf, underståthållare, mandel, fängelsepredikant, Barbro, åkerbär, garnison, ekorre, nattvakt.

KEDJEGÅTAN: Portören: Po-port-ort-tö-tör-töre-ö-öre-ren-en.

KORSGÅTAN: 1) Amsterdam, 2) Wademecum, 3) hafregryn.

GAMMAL GÅTA: Gåspenna.

CITAT-GÅTAN: »Han gjorde för mycket ondt, för att man skulle kunna tala väl om honom, men han gjorde åter för mycket godt, för att man skulle kunna tala illa om honom».
(Yttrandet gälde Richelieu).

ANAGRAMMET: Garnen, Grenna, rangen, granen, granne.

INITIALFÖRVANDLINGSGÅTAN: Smaragd: sal, myra, aska, ruta, Ada, gam, dom.

FYRKANTEN: 1) Aina, 2) Isak, 3) natt, 4) akta.

APOKOPEN: Moral, Mora, mor, mo.

ARITMOREMET: Pathologi: legato, plog, loa, Goliath, galt, piga, Lit, liga, pol, tiga, halt, lo, hot.

LOGOGRYFEN: Ingefära: Faringe, Gera, Inga, fä, ärg, ring, äng, graf, finger, fri, räf, agn, regn, fager, från, Ran.

LÄKARERÅD

ENHVAR af Iduns läsare äger att å denna afdelning erhålla fria läkarråd. Förfrågningar insändas till redaktionen med påskrift till »Till Iduns läkare».

Sophie Lisa E. Vänd er för undersökning och behandling till specialist för näs- (och öron-) sjukdomar, eventuelt i Köpenhamn.

En tacksam. Tvättningar hvarje vecka, med såpsprit och efter ursköljning och torkning ingnidning af en salva af lika delar lanolin och flytande paraffin med tillsats af 5 % fäldtsvafvel. Inre orsaker (blodbrist, nervsvaghet o. s. v.) måste naturligtvis behandlas.

Sömnlös. 1) Under sommaren torde ej någon annan på detta område än d:r Tengstrand vara att träffa i Stockholm. 2) Doktor Wetterstrand. — Priset kunna vi ej säga eder.

Tredje sommaren. Det torde blifva nödvändigt för eder att göra luftombyte och då välja en plats antingen långt ut till hafs eller också högt upp åt fjällen. Det är nämligen troligen s. k. hösnufva.

Fritz. Skulle edert bråck vara ett tarmbråck, (hvilket af brefvet ej framgår), så torde detta vara orsaken. Eljes är det sannolikast reumatism i bukmusklerna? Undersökning bör tämligen lätt klargöra saken.

Mångårig prenumerant. Då ni ju är Stockholmsbo, kan ni ju utan kostnad få detta skött på en poliklinik (t. ex. Allmänna polikliniken, Riddargatan 3).

I. 6091. Se svar till Brita 1) i n:r 5. Orsaken torde åtminstone delvis vara den af eder antydda.

Karin S. Ja, det kan man nog, ehuru det just ej är så vanligt.

Orolig juni 1906. Ingnid tre kvällar å rad s. k. gråsalva. Tvätta på fjärde dagen med tvålvatten och pudra därefter morgon och afton med talk. Ofarligt.

Mångårig läsare af Idun. Se svar till Brita 1) i n:r 5.

D:r —d.

BREFLÅDA

REDAKTIONENS BREFLÅDA:

Grefve von Borgenstierna. Idun kan verkligen icke ha den äran servera er »Middag» i sina spalter.

»En saga i moll» förtonade i papperskorgen och Hjalmars »Kråkrim» stämde förträffligt i samklang.

Pytte. Bemanna er nu!

S. F. Vi anse föga gagneligt att ge spridning åt så klemiga lifsprinciper som den edra »unga tu» taga till motiv för att bryta sin trolofning.

D—d. Jaså, kallas dylikt för vers i Norrköping!

E. S. Kan ej erhållas.

A. E. Berättelsen kan ej användas.

EXPEDITIONENS BREFLÅDA:

»Huslig 27 år», Västervik. 2:60 pr gång. Likvid i postanvisning.

»Majken», Carlsborg. 1:60 pr gång. Likvid i postanvisning.

»Lärarinna 23 år», Asarum. 2:40 pr gång. Likvid i postanvisning.

AKTIEBOLAGET STOCKHOLMS DISKONTOBANK

verkställer ***penningeremissor*** till in- och utlandet,

utställer ***resekreditiv*** betalbara på alla större såväl europeiska som utomeuropeiska bankplatser.

Sundsvalls Enskilda Bank

22 Fredsgatan 22.

Sparkasseränta — 4 proc.

Uthyr Kassafack,

årshyra från 15 kr.

ANSPRÅKSLÖS, bildad flicka, kunnig i sömnad och matlagning, önskar öfver sommaren plats på landet. Rekommendationer finnas. Svar till »Alice R.», Iduns exp. f. v. b.

Ung läkaredotter,

språkkunnig och resvan, önskar under sommaren medföja ensam dam eller familj till utlandet. Svar »Ressällskap», Iduns exp.

En 35 års dam

af god familj med flerårig vana såsom husföreståndarinna i bättre hem önskar platsombyte. De bästa rekommendationer kunna företes. Vidare under adr. »J. B.», Horred.

BILDAD tysk dam söker plats i fin familj som sällskap för att undervisa i tyska språket, event. att förestå hushållet. Ben. svar till »M. N.», Iduns exp.

EN anspråkslös 17 års flicka, frisk och stark, som genomgått sex klasser i elementarskola för flickor och därefter deltagit i en hushållskurs å landtegendom samt sedermera lärt linnesömnad, önskar plats i ett godt hem såsom hjälpreda åt husmodern. Är villig att deltaga i alla förekommande göromål och har små löneanspråk. Svar till Ruth Jönsson, Trelleborg n:r 245 B.

SOM Husföreståndarinna i bättre hem önskas plats denna månad af duglig, praktisk dam af god familj med angenämt och vänligt sätt, hos änkeman äfven där barn finnes eller hos respektabel ungherre; förut innehaft liknande plats. Finfina betyg och referenser. Svar i biljett märkt »Pliktrogen», Grohed.

INACKORDERING för svaga och nervösa på landet vid Mälaren, hos undertecknad som vintertiden har sjukhem i Enköping. Fru F. Bergman, Eknäs, Enköping.

INACKORDERING för sommaren erh. trefligt hem i Södertörn vid Saltsjön. Pris 60 kr. pr mån. Svar till »Godt hem», Järna.

Inackordering på Gottland

innes för skolyngling. Moderat pris. Undervisning kan äfven erhållas. Svar till »Student», Iduns exp.

Inackordering

önskas af 3 à 4 damer under juli månad å trefligt pensionat där ungdom finnes. God kost och tillfälle till bad önskas. Referenser fordras och lämnas. Tacksamt emotseende svar omgående märkt »Juli 1906», Gefle Dagbl. exp. Gefle.

Inackordering

erbjudes å härligt och skogrikt, enastående naturskönt belägen egendom 3/4 timmas väg från hafvet, i ett utmärkt godt och stilla hem till moderat pris. Svar till »Vestkusten», Grohed.

Inackordering

ås i naturskön trakt för 50 kr. pr månad. Inga lungsotspatienter. Referenser ges och önskas. Adress: »X.», Tva, Delsbo.

ÅGRA unga damer få 1 juli god inackordering jämte undervisning i hushålls- och lättare trädgårdsgöromål. Särskildes hälsosam, naturskön trakt i Vestergötland; tillfälle till rodd och bad. Goda piano- och språklektioner för dem, som så önska. Svar till »Sommar och vinter», Iduns exp. f. v. b.

För ung flicka

önskas god inackordering i bildad familj under sommarmånaderna på större landtegendom. Svar till »Bildadt hem», Iduns exp.

BILDAD flicka, som varit i familj ungefär 2 år, önskar komma på en herrgård eller liknande, för att lära sig hushåll, med tid räknad från den 1 juli detta år. Är villig att deltaga i alla husliga göromål. Var god uppgif pris pr månad. Svar märkt »E.», Göteborgs Aftonblads Annonskontor.

I MITT hem vid Vätterns strand finnes tillfälle till god inackordering på längre eller kortare tid — de som fästa sig för hela sommaren äga företräde — med förstklassigt danskt bord, härliga bad och tillfälle till segling. Nytt piano. Ungdom finnes. Moderlig omvårdnad.
Vadstena i maj 1906.
Mary von Reedtz.

I Zanderska Helpensionen för flickor å Ström är plats ledig för lärarinna som aflagt lärarinneexamen hälst vid högre lärarinneseminariet eller äger motsvarande utbildning. Undervisningsämnen: tyska språket samt svenska ämnen efter val. Ansökning sändes till Helena Hallström, Ström, Saltskog.

"Jämtebygd!"

Några friska människor kunna få bo hos undertecknad denna sommar under tiden 15 juni till den 1 sept. Helinackordering 2 kr. person pr dygn när 2 dela rum. Ett vänligt bemötande utlofvas. Referenser finnes. Förfrågningar besvaras omgående. Adr. Backen, Månsåsen d. 1 juni 06, Eric Ericsson.

I det natursköna Unnaryd mottagas sommargäster från 1:sta juni. Tillfälle till flera sorters varma bad samt kalla bad i sjön Unnen. Järnkälla. Härliga barrskogar och hög luft. Svar till fru Kr. Nilson, Brunnshotellet, Unnaryd.

VÄLUPPFOSTRADE gossar och flickor, ej under 10 år, kunna erhålla inackordering i en norrländsk familj. Naturskönt läge vid Ångermanälfven. Hög och härlig luft. Lifliga kommunikationer. Svar »S.», Södertelje.

EN ung dam önskar under en månads tid (från 1:sta juli) inackordering i en glad och treflig familj på landet där tillfälle gifves att förkofra sig i franska och tyska språken. Svar med prisuppgift och öfriga referenser torde sändas till »E.», Bersbo.

AN English lady, assisted by her daughter, living at Southsea, offers refined home to two, or three gentlemen's daughters; thorough English, French & German. References given & required. Terms pund 2.2.0 per week. An escort can be arranged for the 28 th. of June. Address Miss Lee, c/o. Herr Fr. Lundström, Alingsås.

PENSION DELSTANCHE för unga damer, 520 Avenue Louise, Bruxelles. Referenser: Doktorinnan Laura Falk, 8 Rue Thérésienne och Fru E. Warodell, 22 Drottningatan, Stockholm.

Rättvik. Forstklassigt pensionat.

Fri utsikt öfver Siljan. Barrskog. Godt bord. Goda sängar. Varma och kalla bad. Begär prospekt. Rikst. 19 A. Sjurbergs pensionat, Rättvik.

Malmsjö

PENSIONAT och HVILOHEM. Postadr.: Tumba. Rikstel.: Tumba 56.

Westbergs Pensionat Marstrand.

Rikstelefon 28.

Pensionat de famille

förstklassigt.

Fröken Agnes Danielssen.

A. T 203 67. Sibyllegatan 18.

Goda husmödrar.

Flicka, som studerat men snart gifter sig och bildar ett enkelt borgerligt hem, skulle vara tacksam, om hon mot betalning finge komma i ett ordningsfullt o. harmoniskt hem för att under en god husmoder lära att sköta ett hushåll och särskildt den rent ekonomiska delen af detta. Svar ombedes ställdt till »X.», Fjerdingslöf.

Sturepensionatet,

(inneh. Fru H. Rehnberg), Biblioteksg. 12, Stockholm, rek. såsom förstklassigt och centralt.

Konfirmandundervisning.

2 à 3 flickor mottagas till sådan undervisning tillsammans med två egna döttrar. Undervisningen börjar den 3 juli och afslutas med konfirmation i slutet af augusti. Trefliga rum samt god andlig och lekamlig omvårdnad. Orten är genom sitt stärkande kustklimat och lätt tillgängliga hafsbad synnerligen lämplig som rekreationsort. Man hänvände sig snarast till kyrkoherden d:r H. Hainer, Mjellby, Blekinge.

Filip Holmqvists Handelsinstitut

Norra Allégat. 7, Göteborg.

FRÄMSTA OCH STÖRSTA ENSKILDA HANDELSLÄROVERKET I LANDETS FRÄMSTA HANDELSSTAD !

22:a arbetsårets höstterminen begynner den 16 augusti och vårtermin d. 15 jan. 16 lärare; för språk äfven utlänningar. Institutet tillhandagår köpmän gratis vid behof af kontorister. Eleganta, med modernaste hygieniska anordningar försedda undervisningslokaler (11 rum) i institutets egen byggnad. 1905—06 310 elever. Holmqvists skrifmetod är landets mest spridda och af staten antagen som normalmetod. Begär program.

Bokförings- och revisionsbyrå

Filip Holmqvist

Öfverlärare vid Tekniska skolan i Stockholm, lärare vid Chalmerska institutet, ledamot af Sv. Revisorsamfundet.

Göteborgs Privata Förlossningshem

å villa Hanneborg förestås af följande barnmorskor: Anna Berg, Götabergsgatan 20. Tel. 2216. Anna Nordal, Ella Källander, Bellmansgatan 13. Tel. 3770 Emma Peterzén, Husargatan 2. Tel. 3748.

Prospekt på begäran. Prima referenser.

Prenumerera på Barngarderoben.

Foulard- Liberty- Chiné- Bast- Merveilleux- Skotskt- Siden i alla prislägen; franko och tullfritt till hemmet.

Profver omgående.

Sidenfabrik. HENNEBERG, ZURICH (K. o. K. Hoflev.)

Privata Lärarinneseminarium,

Riddaregatan 23, Stockholm,

som höstterminen 1906 börjar sitt åttonde läsår, utbildar lärarinnor för hem samt för flickskolans lägre och mellersta klasser. Kursen är två-årig. Dock finnes en tredje, valfri, årskurs, afsedd för fackstudier.

Muntliga och skriftliga upplysningar lämnas af läroverkets föreståndarinna, fröken Sofi Andersson, som äfven mottager anmälningar såväl till seminariet som till den därmed förenade öfningsskolan. Mottagning onsdagar och lördagar kl. 1—2. Adress: Riddaregatan 23. Ansökningar till seminariets första afdelning böra vara inlämnade före den 16 juni

Styrelsen.

Åre Turist- och Rekreationsort,

Åreskutan, Hotell och Pensionat rekommenderas! Mildt fjällklimat. Godt bord. Prospekt från Svenska Turistföreningen och Åre. Kristina Hansson.

Leverantörer till H. Majestät Konungen af England.

LEA & PERRINS' SÅS

är den ursprungliga och äkta **Worcestershire** och är tillagad efter originalreceptet. Rekvirera och yrka på att endast få LEA & PERRINS' Sås, den är oöfverträfflig till fisk, kött, vildt, såser eller soppor.

Varnas för dåliga efterapningar.

Säljes en gros hos fabrikanterna Worcester; Crosse & Blackwell, Limited, London, samt hos öfriga exporthus.

Torrmjölk

från

Martin Ekenbergs A.-B.,

Birger Jarlsgatan 93, Stockholm.

Rikstel. 68 93. Allm. Tel. 68 42.

Torrmjölk:

är verklig mjölk i torr form utan några tillsatser, innehåller skummjölkens alla värdefulla beståndsdelar. Vid mjölkens intorkning borttages endast vattnet.

Torrmjölk:

håller sig oförändrad, då densamma förvaras å torr, fuktfri plats.

Begär bruksanvisning. Finnes hos alla välförsedda specerihandlande.

OXO BOUILLON Från Cie Liebig,

Flytande, genast drickbar. 2 teskedar till en kopp hett vatten.

Prenumerera på Idun!

D:r Kleens

(ett-åriga) kurs för damer i
Massage och Sjukgymnastik
börjar måndagen den 1 okt. kl. 11 f. m.
N:o 15 Klara södra Kyrkogata, 2 tr upp.
OBS.! Prospekt begäres helst under adress Saltsjöbaden

D:r med. Leo Klemperer.

Karlsbad (Böhmen). Parkstrasse hus »Wettin». Mottagningstid kl. 7—9, 3—5.

Tandläk. Elias Widfond,

25 Regeringsgatan 25,
insätter artificiella tänder Plomb. med guld, amalgam o. emalj. A. t. 102 67. Moderata priser.

VITTELVATTEN

verksamt mot gikt och rheumatism rekvireras hos Major W. Åhman, Söder, Sthlm.

Hårborttagaren.

Befriar genast från missprydande hår eller skägg. Pris kr. 2.50 + porto pr ask.

Före begagnandet. Efter begagnandet.

Tekniska General-Depôten,
Riddaregatan 15, Stockholm

Fräkenpomada

är det *enda absolut säkra medel* att snabbt och utan obehag borttaga *fräknar, lefverfläckar* och *solbränna* samt göra den *fulaste hy hvit* och *vacker*.

Ofelbar verkan garanteras.

Fräkenpomadan innehåller inga förhyn skadliga beståndsdelar
Många intyg och tacksamhetsbref från hela Skandinavien.
Pris 3 kr. pr burk. Expedieras emot postförskott eller efterkraf.

Tekniska General-Depôten Stockholm,
15 Riddaregatan 15

För Engelska sjukan,

som bryter ut vid alla åldrar intill 40 år, fås säker hjälp af Fröken H. Bengtsson i Arrie.
Några igenkänningstecken på sjukdomen äro:
Bleka, magra, slappa i armar och ben, slem, kyla, kläda, gnatigt lynne, ej aptit eller sömn.
Vänta ej tills Ni blir sönderbruten.

Schweizerbroderier.

Hvita broderade Remsor, Väfnader, Spetsar m. m. Absolut största urval, billigaste priser. Rikt profsortiment till landsorten.

Broderiaffären,
24 Kommendörsgatan, 1 tr.
(Hörnet af Sibyllegatan)

TVÄTTA OCH FÄRGA

edra Klädningar, Kostymer, Gardiner, Täcken, Mattor m. m. hos

LUNDBY

Skönfärgeri o. Kemiska Tvätt, Göteborg.

Af intyg bedja vi endast få meddela följande:
Jag har flera gånger begagnat mig af Lundby Kemiska tvätt för rengöring af balklädningar, plymer m. m., och har det sätt hvarpå arbetet utförts, alltid varit till min stora belåtenhet.
M. Siöcrona,
Hoffröken hos H. K. H. Härtiginnan af Västergötland.

Tidaholms Fantasimöbler

rikhalt. urval i fornn. stil. Fullst. rumsmöblemang utföras i alla olika variationer efter order. Mod. mönster. Begär prisuppgifter från Tidaholms Bruks Aktiebolag, *Tidaholm.* Försäljningsmagasin, Beridarebansg. 27, Birger Jarlsg. 1, Stockholm.

Rudholms Kakelfabrik

Norrköping.

Enkla och dekorativa kakelugnar i modern smakriktning.
Ill. priskurant på begäran.

Vackra Grafvårdar

af den vackra, hårda och hållbara svarta Skanums-graniten, tillverkas ovillkorligen billigast hos granitägaren

EDVARD STEINERS Stenhuggeri och Mek. Sliperi i Kristinehamn.

Enhvar kan hänvända sig direkt dit.
Priskurant fås mot 2 porton.

Husqvarna Velocipeder

stå fortfarande främst i fråga om

Styrka och Lättgående

hvarpå bland annat den stadigt stigande omsättningen utgör ett talande bevis. Tillverkningen är den utan jämförelse största i Skandinavien. År 1905 såldes inom landet c:a 5,000 Husqvarna-velocipeder.

Guldmedalj i Paris 1900 och högsta utmärkelser vid sedermera hållna inhemska industriutställningar. Priskurant för 1906 på begäran gratis och franko.

HUSQVARNA VAPENFABRIKS AKTIEBOLAG, Husqvarna.

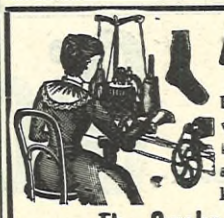

4 Kronor och mera pr dag.

Hemarbet-Stickmaskin-Sällskapet. **Personer sökas, såväl män som kvinnor att sticka på våra maskiner. Enkelt och lätt arbete hemma under hela året. Förkunskaper ej nödvändiga. Afstånd af ingen betydelse. Vi köpa arbetet.**

Th. Swahn & C:o Malmö, Östra Kajgatan 5.

Ombud för Stockholm: **Fröken Signe Sjögren, Birkagatan 18,**
Rikst. 97 51.

Tag hvilken Stockholmstidning som hälst, jemför den med

Svenska Dagbladet

och välj sedan den bästa!

Eda Skogssanatorium och Järnkälla, Värmland,

7 km. fr. Charlottenbergs järnvägsstation (å vestra stambanan). Sundt, härligt läge invid de skogklädda gränsbergen mot Norge. Billiga lefnadskostnader Godt bord. Förträffl ig järnkälla. Varmbadhus, spec. goda gyttjebad. Massage. Elektricitet, Medicinska förfrågningar besvaras af sanatorieläkaren d:r G. Grill adr. Avesta. Prospekt och rumsbeställningar g:m kamrerarekontoret Eda sanatorium, Charlottenberg. **Obs.!** Lungsotspatienter mottagas icke

KNEIPPBADEN

Sommar- och Vinterkurort. Nerv- och rheumatiska sjukdomar behandlas framgångsrikt med alla moderna kurmedel. Skrif till *Kamrerarekontoret, KNEIPPBADEN.*

Husmodersskolan i Stockholm,

(Grundad 1897),

börjar den 15 september ny termin. Skolans uppgift är att åt unga kvinnor ur den bildade klassen lämna teoretisk och praktisk undervisning i matlagning och öfriga detaljer vid hemmets vård. Anmälningar mottagas i skolans lokal **Drottningatan 67, 1 tr.** Fru CARLINA LILLJEKVIST.
Inackordering anskaffas. Prospekt tillhandahålles äfven genom Fredrika-Bremer-Förbundet, Stockholm.

Grosshandels-Societetens i Stockholm Handelsskola,

Fraus Schartaus Praktiska Handelsinstitut

(af Staten understödd högre handelsskola),
börjar sitt 42:a lasår den 1 september och omfattar:
A. 2-årig kurs för elever med betyg från 5:te eller nedre 6:te (real) eller motsvarande;
B. 1-årig kurs för elever med betyg från öfre 6:te real eller motsvarande;
C. 1-årig kurs för studenter (fr. real- eller B-linien).
Äfven kvinnliga elever med motsvarande kunskaper mottagas.
Friplatser för medellösa elever. Nedsatt afgift för mindre bemedlade. Rektor D:r Å. Munthe, adr. Fjällgatan 23 A, lämnar muntliga och skriftliga upplysningar. Mottagningstid under sommaren tisdagar kl. 11—1. (R. T. 56 80, A. T. 38 37). Redogörelse (prospekt) sändes på begäran och kan äfven fås i Nordiska Bokhandeln. Inträdesanmälan bör hälst göras före 1 aug.
Obs.! För från Institutet utgångna framstående elever har Grosshandels-Societeten anslagit tvenne utrikes resestipendier å resp. 2,250 och 1,250 kr. pr år.
Godkändt betyg från B-kursen medför kompetens för anställning såsom reservofficersvolontär.
I Societeten tillhörig byggnad invid Institutet finnes för manliga elever tillfälle till inackordering hos en af lärarne, D:r C. Zamore, mot af styrelsen bestämd afgift.

Af flera tusen professorer och läkare försökt, användt och rekommenderadt, och af allmänheten i 26 år omtyckt som det bästa, billigaste och oskadligaste

Blodrenings- och laxermedel,

för sin behagliga verkan föredraget framför andra medel, såsom Salter, Droppar, Dekokter, Mineralvatten o. s. v.
»Man akte sig för efterapningar!» Å hvarje ask finnes lagligt registreradt varumärke, nämligen ett hvitt kors på rödt fält med namnteckning »Richard Brandt».
Fås å alla apotek, pris pr ask 1 krona. Ensam fabrikant: Fr. Mercklings Apotekare Rich. Brandt's Nachf., Schaffhausen (Schweiz).

GUBBENS TVÄTTPULVER

är fritt från klor oeh andra frätande ämnen. Användes med fördel såväl till storbyk som småtvätt; rena, hvita, friskt luktande kläder erhållas.
Pris 25 öre pr paket.
Holst & C:o Tekn. Fabrik, Stockholm.

Aktiebolaget Göteborgs Bank

f. d. Göteborgs Enskilda Bank.
12 Brunkebergstorg 12.
Sparkasseränta 4 proc.

Aktiebolaget Stockholms Diskontobanks Notariatafdelning,

Regeringsgatan 8,
ombesörjer köp och försäljning af ***aktier, obligationer*** och ***andra värdepapper,***
upprättar och granskar alla slag af ***rättsliga handlingar,***
verkställer boutredningar.
emottager ***öppna*** och ***slutna depositа,***
uthyr ***förvaringsfack*** från 15 kr. för år.

Wirserums Ekmöbler

Stockholm, Birgerjarlsgatan 22.
Göteborg, Victoriagatan 5.
Eller direkt från
EKELUNDS SNICKERIFABRIKS A.-B.
WIRSERUM.

Prenumerera på Idun!

Joko! Hvad skall jag använda till min Storvätt?

Chromol-såpan är bäst

ELEKTRICITETEN TRIUMFERANDE.

Hvar och en, som lider af värk, smärtor eller nedsatt hälsa i något afseende, borde försöka elektricitet.

Alla lidande.

Om Ni förgäfves sökt att återvinna hälsan så skall Ni vid denna metod icke erfara samma missräkning. Ni har icke försökt det rätta medlet, och skulle Ni låta oss visa, hvad våra batterier åstadkommit för de lidande. Denna nya metod är ett underverk och den förlänar styrka, lefnadslust och energi åt de svaga. Ni kan icke göra klart för Eder hvad elektricitet kan åstadkomma förrän Ni försökt den.

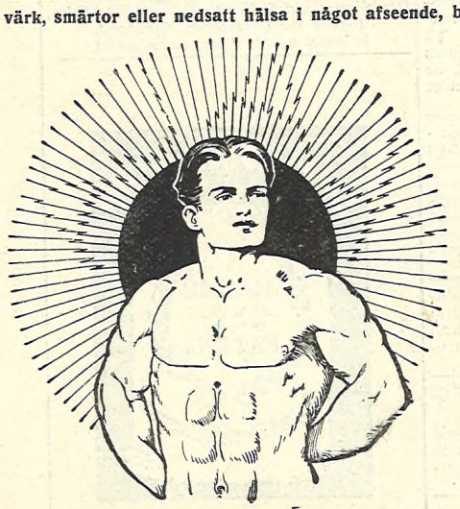

"Ajax" Torr-Cell

är ett kroppsbatteri som har uppfunnits för att ersätta de föråldrade metoderna, hvilka förut användts. Den behöfver ingen laddning såsom de elektriska bältena — ingen ättika eller syra —, den kan användas under dagen eller natten, och strömmen erhålles genom att endast ställa regulatorn på den önskade styrkan. Vi bevilja för elektriska bälten vid utbyte en viss rabatt för att få visa förbättringen.

Tänk på hvad vårt kroppsbatteri kan göra för Eder.

Antag att Ni är nedbruten af nervocitet, dålig mage, reumatism, ryggvärk, bristfällig lifskraft eller af någon annan svaghet som betecknar att Ni ej är hvad Ni borde vara.
Ni skulle spänna »Ajax» Torr-Cell batteri på, då Ni går till hvila —, ingen laddning, intet besvär af något slag —, släpp på strömmen medelst regulatorn och hela natten under sömnen hafva nerver, muskler och alla öfriga organ tillfälle att absorbera detta elektriska lifselement.
Tänk därpå! Lif, värme och energi ingjutna i Eder kropp under timtal, just så länge det behöfves. Hvad skall icke detta åstadkomma.

BOK GRATIS: Vi emotse gärna ett besök och vilja att hvar och en skall göra sig underrättad om denna uppfinning. Om Ni icke skulle kunna göra oss ett besök så tillåt oss i alla fall att sända Eder vår bok. Den torde blifva af intresse för Eder och kostar Eder ingenting. Ni skall bättre gilla oss sedan Ni läst den, och, om Ni icke använder »Ajax» Torr-Cell batteriet, skall Ni medgifva att Ni såväl som Edra vänner borde göra så. Ett brefkort är tillräckligt och boken sändes genast gratis och franko.

Svenska Elektriska Institutet *(Afdelning 15) Regeringsgatan 9, Stockholm.*
Rikstel. 89 03. Allm. Tel. 76 48.

Wilhelmssons Boktryckeri A.-B., Stockholm 1906.